

XUNTA
DE GALICIA

INSTITUTO EDUCACIÓN
SECUNDARIA RIBEIRA DO
LOURO

Ribeira, s/n - Torneiros Telf.: 986 333 956
36410 O Porriño (Pontevedra)
ies.ribeira.louro@edu.xunta.es

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.CURSO 2022/2023

ORDE do 27 de decembro de 2022 de modificación da Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.

DEPARTAMENTO DE: Lingua Galega e Literatura

DATA: 27 de febreiro de 2023

FORMACIÓN
PROFESIONAL

Financiado pola
Unión Europea
NextGenerationEU

Unión
Europea
Fondo Social

Plan de
Recuperación,
Transformación
y Resiliencia

2º da ESO

Índice

1. Introducción.....	2
2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.....	3
3. Obxectivos.....	148
4. Temporalización.....	148
5. Grao mínimo de consecución para superar a materia.....	148
6. Procedementos e instrumentos para a avaliación da aprendizaxe do alumnado.....	149
7. Concrecións metodolóxicas.....	150
8. Materiais e recursos didácticos.....	150
9. Sistema de cualificación.....	151
10. Plan de reforzo e recuperación.....	151
11. Alumnado coa materia pendente.....	151
12. Deseño de avaliación inicial e medidas de atención á diversidade.....	151
13. Concreción dos elementos transversais.....	152
14. Actividades complementarias e extraescolares.....	152
15. Mecanismo de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de melloras, tamén da práctica docente.....	153
16. Publicidade ao alumnado e responsables legais.....	153

1. Introducción

A lingua, en termos xerais, é un instrumento de comunicación e de interacción social e sérvenos, fundamentalmente, para estar no mundo e participar del. Grazas a ela, tamén podemos pensar e relacionar, manifestar dúbidas, emocións e opinións; por medio da lingua creamos, conservamos e transmitimos coñecemento, imos construíndo unha forma de vida e pensamento, e conformando un patrimonio cultural.

Neste marco, a formación do alumnado en lingua galega percíbese necesaria para a comunicación e o desenvolvemento persoal no ámbito intelectual e na vida social e profesional. Ao mesmo tempo, a adquisición da competencia comunicativa en galego posibilita a madurez de pensamento e a obtención de ferramentas de cara a posibles usos creativos e lúdicos da lingua, o que permite achegar a persoa ao patrimonio literario e cultural da comunidade.

A sociedade moderna esixe, cada vez máis, o dominio das destrezas comunicativas básicas. Visto que a lingua é un instrumento fundamental de poder e de liberdade, quen se sabe expresar correctamente, quen coñece en todo o momento o significado exacto das palabras e é quen de comunicar o seu pensamento dunha maneira clara e precisa, convértese nunha persoa dificilmente manipulable.

Así pois, a finalidade principal deste ámbito debe ser acadar o dominio da lingua galega na súa vertente oral e escrita, alén de perseguir que o estudante asimile as estratexias de comunicación que o poidan axudar nas súas relacións cos demais a resolver os conflitos dun xeito construtivo. Traballar as competencias básicas de comprensión (entende e le) e expresión (escribe e fala) para o nivel de bacharelato, e realizar análises críticas de textos debe ser unha actividade esencial no noso ámbito. Á par, promoverase a lectura como fonte de pracer e de ampliación de experiencias, así como a posibilidade de utilizar as obras que se vaian traendo á clase como modelos para estimular a creación literaria entre os propios alumnos e alumnas.

Terase presente tamén a senlleira situación social que vive o galego, polo que unha meta esencial debe ser traballar para a eliminación dos posibles prexuízos lingüísticos sobre o idioma galego, de cara a gañar novos falantes conscientes para a lingua propia de Galiza.

Finalmente, é preciso asegurar a coordinación do profesorado de lingua galega co que imparte as outras linguas no centro. Faise preciso buscar a complementariedade nas programacións e evitar repeticións innecesarias dos aspectos máis teóricos e o uso de terminoloxías diverxentes para se referir aos mesmo fenómenos, causa de bastante confusión entre o alumnado. Sobre todo hai que procurar o xeito de rendibilizar os coñecementos lingüísticos e literarios que ten o estudantado, aproveitando todos os contidos adquiridos nunha das materias para a aprendizaxe das outras. Unha proposta didáctica integradora das distintas linguas do centro asegura a transferencia de saberes entre elas. Lembremos que o "currículo integrado das linguas" aparece como un aspecto salientado no Decreto publicado no DOG do 29 de xuño de 2015.

2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

Contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe nos diferentes bloques de coñecemento:

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar		
B1.1. Comprensión, interpretación e resumo de novas de actualidade e de informacións de crónicas, reportaxes e documentais procedentes dos medios de comunicación audiovisual.	B1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes, comunicación audiovisual)	LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual

	e documentais) e elaborar esquemas e resumos.	(reportaxes, crónicas e documentais). LGB1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos.
B1.2. Comprensión, interpretación e valoración de textos orais utilizados no ámbito social e educativo.	B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo.	LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo. LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía.
B1.3. Desenvolvemento de habilidades de escoita cunha actitude de interese, cooperación e respecto ante as intervencións orais, sobre todo en exposicións do profesorado ou do alumnado.	B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.	LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal.
B1.4. Escoita crítica e reflexiva ante as mensaxes discriminatorias dos medios de comunicación, con especial atención aos programas de carácter informativo: noticias reportaxes e crónicas	B1.4. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas.	LGB1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas. LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas. LGB1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións.
B1.5. Valoración das producións orais emitidas cunha fonética e prosodia correcta e cunha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	B1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.	LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas. LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega. LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual.
B1.6. Producción de discursos orais, en intervencións espontáneas, adecuados á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.

		<p>LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).</p> <p>LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).</p> <p>LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.</p>
B1.7. Coñecemento e aplicación, con axuda das TIC, de técnicas e estratexias para a produción de textos orais sobre temas de actualidade.	B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas.	<p>LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións.</p> <p>LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente.</p>
B1.8. Participación activa en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	B1.8. Participar activamente en situacións propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	<p>LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas.</p> <p>LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios.</p> <p>LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiros/os a súa opinión sobre unha obra de lectura.</p>
B1.9. Coñecemento, uso e aplicación de técnicas e estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso nas prácticas orais formais e informais.	B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.	<p>LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves.</p> <p>LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.</p> <p>LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua.</p> <p>LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral.</p> <p>LGB1.9.5. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.</p>
B1.10. Construción de discursos adecuados a distintos rexistros, coherentes e ben organizados sobre temas de interese persoal ou social	B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa.	LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide

<p>da vida cotiá e educativo.</p>		<p>e dá indicacións ou instrucións sinxelas.</p> <p>LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo.</p> <p>LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa.</p> <p>LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos.</p>
<p>Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir</p>		
<p>B2.1. Coñecemento e uso de técnicas de análise do contido e de estratexias de lectura comprensiva: esquemas, resumos, etc.</p>	<p>B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión.</p>	<p>LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas.</p> <p>LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.</p> <p>LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas.</p> <p>LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto.</p> <p>LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet.</p> <p>LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura.</p>
<p>B2.2. Comprensión e interpretación de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais en ámbitos próximos aos intereses do alumnado: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.</p>	<p>B2.2. Comprender e interpretar textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.</p>	<p>LGB2.2.1. Comprende e interpreta a información máis relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes.</p> <p>LGB2.2.2. Comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá.</p> <p>LGB2.2.3. Comprende e interpreta normas de convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar.</p>
<p>B2.3. Comprensión e interpretación, en formato papel e dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).</p>	<p>B2.3. Comprender e interpretar, en formato papel ou dixital, textos propios dos medios de comunicación (noticias).</p>	<p>LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias).</p> <p>LGB2.3.2. Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares.</p>

<p>B2.4. Comprensión e interpretación, en formato papel ou dixital, de textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.</p>	<p>B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.</p>	<p>LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.</p> <p>LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.</p>
<p>B2.5. Uso, progresivamente autónomo, das bibliotecas e das TIC para seleccionar información.</p>	<p>B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos non proceso de aprendizaxe continua.</p>	<p>LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos.</p> <p>LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital.</p> <p>LGB2.5.3. Coñece o funcionamento das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.</p>
<p>B2.6. Actitude reflexiva e crítica ante a lectura para identificar usos lingüísticos discriminatorios, manifestar posturas de acordo e desacordo e expor razoadamente as ideas respectando as ideas dos demais.</p>	<p>B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas.</p>	<p>LGB2.6.1. Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios.</p> <p>LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.</p> <p>LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.</p> <p>LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais.</p>
<p>B2.7. Lectura en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función, con posibilidade de usar recursos audiovisuais para o rexistro de voz.</p>	<p>B2.7. Ler en voz alta co dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función.</p>	<p>LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe.</p> <p>LGB2.7.2. Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz.</p>
<p>B2.8. Planificación e revisión do escrito en función da situación comunicativa (tema, fins e destinatarios) para elaborar producións con adecuación, coherencia, cohesión e corrección nas relacións internas e externas dos contidos do texto.</p>	<p>B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto.</p>	<p>LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto.</p> <p>LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo.</p> <p>LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto (a deíxe, as referencias internas de tipo léxico e os conectores).</p> <p>LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e</p>

		<p>ordenación das ideas expresadas)</p> <p>LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas.</p> <p>LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores.</p> <p>LGB2.8.7. Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos.</p>
B2.9. Produción, en formato papel ou dixital, de escritos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.	LGB2.9.1. Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros.
B2.10. Produción, en formato papel ou dixital, de textos propios dos medios de comunicación (noticias).	B2.10. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).	LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias).
B2.11. Produción, en formato papel ou dixital, de textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	B2.11. Producir, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.	LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.
B2.12. Produción e síntese, en formato papel ou dixital, de textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narrativos e descritivos.	B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descrições.	<p>LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.</p> <p>LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descrições sen parafrasear o texto resumido.</p>
B2.13. Uso das TIC (procesadores de texto e correctores ortográficos) tanto para a textualización, como para a revisión e mellora do escrito.	B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos.	LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos.
B2.14. Valoración da escritura como fonte de aprendizaxe e como forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios.	B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios.	LGB2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos.
Bloque 3. Funcionamento da lingua		
B3.1. Recoñecemento, explicación e uso de léxico suficientemente amplo e preciso, con incorporación de fraseoloxía e de vocabulario temático a partir de campos léxicos traballados na aula.	B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula.	LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa.
B3.2. A fonética e a fonoloxía do galego,	B3.2. Recoñecer e usar a fonética da	LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia

con especial atención a posibles interferencias.	lingua galega.	correctamente os fonemas propios da lingua galega.
B3.3. Uso eficaz dos dicionarios e doutras fontes de consulta en calquera soporte, especialmente sobre flexión, relación semántica e normativa.	B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma.	LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta.
B3.4. Coñecemento, comparación, uso e valoración das normas que regulan os textos orais e escritos, propios e alleos.	B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos.	LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas.
B3.5. Aplicación e valoración das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos.
B3.6. Análise e uso reflexivo da puntuación en relación coa cohesión textual.	B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual.	LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual.
B3.7. Recoñecemento da estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para a mellora da comprensión e produción textuais.	B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais.	LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos. LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade.
B3.8. Recoñecemento, uso e explicación dos nexos e conectores textuais (espaciais, de oposición e contraste) e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.	B3.8. Recoñecer e usar os nexos textuais de espazo, oposición e contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	LGB3.8.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto. LGB3.8.2. Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna.
B3.9. Coñecemento dos compoñentes sintácticos no nivel da frase para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto.	LGB3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos.
B3.10. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias de autoavaliación, aceptando o erro como parte do proceso.	B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe.	LGB3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora.
B3.11. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente relacionados cos elementos	B3.11. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos	LGB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e

transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais.	valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.
B3.12. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.
Bloque 4. Lingua e sociedade		
B4.1. Valoración das linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. B4.2. O plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade. B4.3. A lusofonía.	B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.	LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos. LGB4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego. LGB4.1.3. Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural. LGB4.1.4. Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración. LGB4.1.5. Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran. LGB4.1.6. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade e compáraos con outros similares da lusofonía.
B4.4. Situación sociolingüística do galego.	B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega no contorno.	LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas. LGB4.2.2. Coñece e valora os topónimos galegos.
B4.5. Proceso de normalización. Desenvolvemento de actitudes positivas cara ao proceso de recuperación do galego, favorecemento do xurdimento de vínculos positivos cara ao seu uso e consciencia da necesidade e das potencialidades de enriquecemento	B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo. LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.

<p>persoal e colectivo do uso normalizado da lingua galega.</p>		
<p>B4.6. Situación legal das linguas do Estado español.</p>	<p>B4.4. Describir a situación legal das linguas do Estado español.</p>	<p>LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local.</p>
<p>B4.7. Prexuízos lingüísticos.</p>	<p>B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.</p>	<p>LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno.</p>
<p>B4.8. Recoñecemento das variantes diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar, uso normalizado da variante dialectal propia da zona e utilización e valoración da variante estándar da lingua en situacións de carácter formal.</p>	<p>B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia.</p>	<p>LGB4.6.1. Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego.</p> <p>LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerga estudantil.</p> <p>LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora.</p> <p>LGB4.6.4. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona.</p>
<p>Bloque 5. Educación literaria</p>		
<p>B5.1. Lectura, con regularidade, de obras literarias e desenvolvemento dun criterio lector; emisión dunha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relación do seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valoración do uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.</p>	<p>B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.</p>	<p>LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos.</p> <p>LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.</p>
<p>§§ B5.2. Lectura expresiva e comprensiva e audición de poemas recitados ou cantados; determinación do tema principal, a estrutura xeral e os principais recursos estilísticos.</p>	<p>§§ B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos.</p>	<p>§§ LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos.</p>
<p>§§ B5.3. Lectura expresiva e comprensiva de textos narrativos breves e localización e descrición dos elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.</p>	<p>§§ B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.</p>	<p>§§ LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais.</p>
<p>§§ B5.4. Lectura dramatizada e comprensiva, visionado de pezas teatrais e recoñecemento dos</p>	<p>§§ B5.4. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e recoñecer os compoñentes</p>	<p>§§ LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes</p>

compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros.	e procedementos que caracterizan os subxéneros.	e procedementos que caracterizan os subxéneros.
B5.5. Comparación de textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.	LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais.
§§ B5.6. Análise de textos literarios, de maneira guiada, identificación dos trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	§§ B5.6. Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.	§§ LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.
§§ B5.7. Producción de textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	§§ B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.	§§ LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.
B5.8. Descrición e caracterización dos trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	B5.8. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica.	LGLB5.8.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica. LGB5.8.2. Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias fílmicas.
B5.9. Aproveitamento, baixo guía, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.	LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.

Para a concreción das competencias chave por unidades, utilizarase como referencia principal (aínda que non a única) o material da plataforma EDIXGAL, concretamente, tomaremos como referencia o manual de Netex-Smart.

UNIDADE 1. LINGUA DE MAR, LINGUA DE TERRA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>O reencontro en Longa lingua</i>, Ánxela Gracián • Os prexuízos lingüísticos • A comunicación. O proceso comunicativo. Os elementos da comunicación. As funcións da linguaxe. • O status da lingua galega. As variedades internas. A gheada e o seseo • O alfabeto: as grafías j, k, w, y 	<ul style="list-style-type: none"> • B.1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes e documentais) e elaborar esquemas e resumos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA 	
			<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B.1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, reconece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solución para melloralas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		<p>átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.3. Expressa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Comprender e interpretar, en formato papel ou dixital, textos propios dos medios de comunicación (noticias). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

	<p>enciclopedias.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto.	ortográficas e morfolóxicas.	
	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Producir, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares. LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descrições sen parafrasear o texto resumido. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<p>Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.</p>	<p>identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.</p> <ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego. LGB4.1.3. Coñece as linguas que se falan en España e valora a súa existencia como un elemento de riqueza cultural. LGB4.1.5. Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL CSC CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega no contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Describir a situación legal das linguas do Estado español. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo. LGB4.3.2. Analiza a súa propia 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL

	e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.	práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	<ul style="list-style-type: none"> CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.1. Identifica e clasifica as variantes diafásicas do galego. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerga estudantil. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.4. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<p>proprios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

UNIDADE 2. GALEGANDO

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>O último ser humano</i> en <i>Dos quarks á próxima extinción</i>, Pedro J. Cascajosa Arroyo. • Os nomes de lugar. A toponimia galega. Os xentilicios • As modalidades textuais. Textos narrativos e descritivos. Textos expositivos e instrutivos. Textos argumentativos • Substantivo e adxectivo. O substantivo. O adxectivo determinativo e o adxectivo cualificativo • A división silábica 	<ul style="list-style-type: none"> • B.1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes e documentais) e elaborar esquemas e resumos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		<p>presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.5. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<p>problemas de comprensión.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.3. Comprender e interpretar, en formato papel ou dixital, textos propios dos medios de comunicación (noticias). 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Producir, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descrições sen parafrasear o texto resumido. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descrições. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descrições sen parafrasear o texto resumido. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

		escritos.	
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.12. Reflexionar sobre o 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.12.1. Utiliza os 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<p>sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.</p>	<p>coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega no contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.2. Coñece e valora os topónimos galegos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		estruturais coma formais.	
	<ul style="list-style-type: none"> B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

UNIDADE 3. CÓNTAME O QUE CHE PASA!

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> <i>Viaxes do corazón. Diario ínfimo</i>, de Xosé Manuel G. Trigo As relacións semánticas Textos da vida cotiá e das relacións sociais. O diario, a carta, o correo electrónico. Avisos e solicitudes. O blog, o foro de Internet e as redes sociais Os pronomes. Os pronomes persoais. Colocación do pronome átono. A acentuación. O acento diacrítico 	<ul style="list-style-type: none"> B.1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes e documentais) e elaborar esquemas e resumos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais). LGB1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE

	<p>neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa.</p>	<p>información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

		<p>das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet.</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.2. Comprender e interpretar textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.1. Comprende e interpreta a información máis relevante de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos e solicitudes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.2. Comprende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.2.3. Comprende e interpreta normas de convivencia, regras de xogos, correspondencia escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		distintas materias curriculares.	
	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.9. Producir, en formato papel ou dixital, textos propios da vida cotiá e das relacións sociais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.9.1. Produce textos propios da vida cotiá e das relacións persoais: diarios, cartas persoais, avisos, solicitudes e participación en foros. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Producir, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

	<p>cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares.</p>	<p>explicacións sobre contidos das materias curriculares.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descrições sen parafrasear o texto resumido. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descrições. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

UNIDADE 4. DE A CABALO OU DE PEÓN

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Resurrection Fest. Apocalípticos ben integrados</i>, praza.gal • A polisemia e a homonimia • Textos dos medios de comunicación. A noticia, a reportaxe, a crónica e o artigo xornalístico. • O verbo (I). As formas verbais. A conxugación verbal. Os verbos regulares. • A acentuación (I): casos especiais. Os ditongos, os tritongos e os hiatos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B.1.1. Comprender e interpretar a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos medios de comunicación (crónicas, reportaxes e documentais) e elaborar esquemas e resumos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais). • LGB1.1.2. Traslada a información relevante de discursos orais dos medios de comunicación audiovisual a esquemas ou resumos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo. • LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL

	planificadas.	a linguaxe discriminatoria).	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIE
	<ul style="list-style-type: none"> B1.4. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar criticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: noticias, reportaxes e crónicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.2. Compara o tratamento da mesma noticia en diferentes medios de comunicación e extrae conclusións a partir das coincidencias e diferenzas atopadas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B.1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		<p>persoa moderadora nos debates e coloquios.</p> <ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.5. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE CCEC

	<p>informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa.</p>	<p>e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas.</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que implique solicitar unha información ou un servizo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		<p>función do contexto.</p> <ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet. LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Comprender e interpretar, en formato papel ou dixital, textos propios dos medios de comunicación (noticias). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias). LGB2.3.2. Localiza a información destacada de textos propios dos medios de comunicación: portadas e titulares. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA CCL

		distintas materias curriculares.	
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.7. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.7.2. Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto (a déixe, as referencias internas de tipo léxico e os conectores). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas) 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.7. Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.10. Producir, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.10.1. Produce, en soporte impreso ou dixital, textos propios dos medios de comunicación a partir dun modelo (noticias). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CSC

	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Producir, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descrições e explicacións sobre contidos das materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	mellorar a comprensión e produción textuais.	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

- B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.

- LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.

- CCL
- CD

UNIDADE 5. QUEN FOXE NA ESCURIDADE?

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Informe da gavilla</i>, Víctor Vaqueiro • A sinonimia e a antonimia • Textos da vida académica. O cuestionario. O resumo. O esquema. O informe. A presentación dixital. • O verbo (II): verbos semirregulares e irregulares. O infinitivo flexionado. As perífrases verbais. • A acentuación (II): outros casos especiais de acentuación. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións 	<ul style="list-style-type: none"> CAA

	<p>público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo.</p>	<p>formais ou informais breves.</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.5. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

	<p>expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.</p>	<p>webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.</p> <ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto. LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo. LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL CCL CCL CD

		electrónicos e correctores.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.7. Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.11. Producir, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descricións e explicacións sobre contidos das materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.11.1. Produce, en formato papel ou dixital, textos de carácter educativo: cuestionarios, resumos, informes de tarefas, descricións e explicacións sobre contidos das materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos. • LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	<ul style="list-style-type: none"> • B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

UNIDADE 6. MOITO MÁIS LONXE

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>O Corazón de Xúpiter</i>, Leticia Costas • A hiperonimia e a hiponimia. A holonimia e a meronimia • O texto literario. Concepto e xéneros. Concepto de linguaxe literaria. Os recursos da linguaxe literaria: recursos de repetición e recursos da linguaxe figurada. • Os sintagmas • A escrita do s e do x 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). • LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL • CCL • CSC • CSIE
	<ul style="list-style-type: none"> • B.1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas. • LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega. • LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CAA • CCL • CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCL CSC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas. LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL CSC CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua. LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. LGB1.9.5. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL CSC CCL CAA CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<p>lingüístico para resolver problemas de comprensión.</p>	<p>as ideas.</p> <ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións. LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto. LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA CCL CCL CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL CCL CSC

	<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descricións. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descricións sen parafrasear o texto resumido. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	para a produción de textos.	calquera das outras.	
	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerxa estudantil. LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos. LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e recoñecer os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.6. Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

• B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.

• LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula.

• CCL
• CCEC

UNIDADE 7. O MAXÍN INESGOTABLE

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Cachiños do meu cerne</i>, Fuco Paz Souto • Campo semántico e campo lexical • A narración literaria. Os elementos da narración. • A oración simple (I). Enunciado, frase e oración. O suxeito • A escrita das letras <i>s, x, ll, i</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.3. Emprega nas 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		<p>intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada).</p> <ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CSIEE CD CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas. LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL CSC CSIEE

		<p>autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.5. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que impliquen solicitar unha información ou un servizo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6.4. Respecta as opinións dos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

		programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores.	
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descrições. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos. LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descrições sen parafrasear o texto resumido. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	para a produción de textos.	calquera das outras.	
	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerga estudantil. LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos. LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.6. Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

UNIDADE 8. CONSTRUÍNDO A HISTORIA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>A Chamada da selva</i>, Jack London • Palabras simples e complexas. A formación de palabras: a derivación afixal • A novela: concepto e tipoloxías. • A oración simple (II). O predicado. Complemento directo e complemento indirecto. O atributo • Os grupos consonánticos 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. • LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE

		<p>os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.5. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.2. Desenvólvese correctamente en situacións da vida cotiá que impliquen solicitar unha información ou un servizo. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.6.4. Respecta as opinións dos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

		programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores.	
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descrições. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos. LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descrições sen parafrasear o texto resumido. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

	para a produción de textos.	calquera das outras.	
	<ul style="list-style-type: none"> B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos. LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.6. Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

- B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.

- LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes.

- CCL
- CD

UNIDADE 9. VIDAS NA PANTALLA

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Harry Potter e o cáliz de fogo</i>, J. K. Rowling • A formación de palabras (II): a composición e a parasíntese. A familia de palabras. • O cinema e os xéneros cinematográficos. A linguaxe cinematográfica. O guión. • A oración simple (III). O complemento predicativo. O complemento de réxime. O complemento axente. O complemento circunstancial. • Palabras xuntas e separadas 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais e os datos relevantes de diferentes textos orais dos ámbitos social e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo. • LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Identificar o propósito comunicativo en textos orais dos medios de comunicación, analizar 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.4.1. Diferencia as ideas principais e as secundarias e identifica a intención comunicativa de programas de carácter informativo: 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<p>críticamente os seus contidos e interpretar as connotacións e mensaxes discriminatorias implícitas.</p>	<p>noticias, reportaxes e crónicas.</p> <ul style="list-style-type: none"> LGB1.4.3. Reflexiona sobre as mensaxes e rexeita usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos e discriminacións. 	<ul style="list-style-type: none"> CSC CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B.1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, reconece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 		<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía 		<ul style="list-style-type: none"> CCL 	

		adecuada).	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

		nivel formal nas prácticas orais da lingua.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.5. Recoñece e avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

		ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.3. Comprender e interpretar, en formato papel ou dixital, textos propios dos medios de comunicación (noticias). 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.3.1. Comprende e interpreta textos propios dos medios de comunicación (noticias). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA

	<p>proprios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.</p>	<p>especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.5.3. Coñece o funcionamento das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		<p>ortográficas e morfolóxicas.</p> <ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descricións. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos. LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descricións sen parafrasear o texto resumido. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.11. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<ul style="list-style-type: none"> B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.1.2. Describe o uso dos 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe.	elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios.	
	<ul style="list-style-type: none"> B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.3.1. Le expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localiza e describe os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.8. Describir e caracterizar os trazos definitorios básicos da linguaxe 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.8.1. Describe e caracteriza os trazos definitorios básicos da linguaxe cinematográfica. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC

	<p>cinematográfica.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB5.8.2. Identifica e describe os principais trazos da linguaxe cinematográfica nunha ou varias secuencias fílmicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> LGLB5.9.1. Servesese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD

UNIDADE 10. AIRIÑOS, AIRIÑOS, AIRES

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Piratas polo Miño</i>, Xosé Miranda e <i>Memoria de Ahab</i>, Rafa Villar • Os prefixos e os sufixos. Os sufixos e os prefixos apreciativos e nocionais • A lírica. O cómputo e a medida dos versos. A rima. Os tópicos literarios • As clases de oracións. As modalidades oracionais • Os signos de puntuación (I). O punto, a coma, o punto e coma 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIE
	<ul style="list-style-type: none"> • B.1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCL CSC

	<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.5. Recoñece a avalía 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA

		<p>erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE • CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.2. Identifica as características específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos nun 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<p>proceso de aprendizaxe continua.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas) 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.7. Complementa as producións con elementos textuais e paratextuais: ilustracións e gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC

	<ul style="list-style-type: none"> • B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos. • LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.6. Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

UNIDADE 11. O PAPEL TRAXICÓMICO

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>A música da noite</i>, Manuel Lourenzo • Os marcadores do discurso • O teatro. Características. Os subxéneros dramáticos • As propiedades do texto: a coherencia, a cohesión e a adecuación. • Os signos de puntuación (II): os dous puntos, a raia e as comiñas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Extraer a intención comunicativa, o tema, as ideas principais 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.2.1. Recoñece, xunto ao propósito e a idea xeral, os feitos e datos relevantes en textos orais do ámbito social e educativo. • LGB1.2.2. Comprende e segue as instrucións para realizar tarefas de aprendizaxe con progresiva autonomía. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas. • LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízala 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCL

		na súa práctica habitual.	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CAA • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Participar activamente en situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE

		con autoconfianza e seguridade	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.9.5. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos. 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<p>problemas de comprensión.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.4. Relaciona a información explícita e implícita dun escrito en función do contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.4.2. Identifica as características 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

		específicas de todo tipo de textos nos que se expoñan feitos e se expliquen ideas e conceptos das distintas materias curriculares.	
	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.3. Coñece o funcionamento das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		función da mensaxe.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.2. Usa recursos audiovisuais para rexistrar a voz. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto (a deíxe, as referencias internas de tipo léxico e os conectores). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas) 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Producir e 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Produce, en formato 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<p>sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descrições.</p>	<p>papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descrições sen parafrasear o texto resumido. 	<ul style="list-style-type: none"> • CD • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD
	<ul style="list-style-type: none"> • B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.8. Recoñecer e usar os nexos textuais de espazo, oposición e contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.8.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LG3.8.2. Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valorala como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerga estudantil. LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e recoñecer os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.6. Analizar textos 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB.5.6.1. Analiza textos 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<p>literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.</p>	<p>literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.9.1. Sévese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

UNIDADE 12. DE QUEN VÉS SENDO?

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Antoloxía do conto de tradición oral</i>, X. Miranda, A. Reigosa e X. R. Cuba • A fraseoloxía popular: as frases feitas e os refráns • A literatura de transmisión oral • A normalización lingüística. A lusofonía • Os signos de puntuación (III): Os signos de interrogación e exclamación. A barra 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.3. Coñecer e usar as normas de cortesía nas intervencións orais propias e alleas da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.1. Coñece, aprecia e usa as normas que rexen a cortesía na comunicación oral (intervén na quenda que lle corresponde, respecta as opinións e recoñece e rexeita a linguaxe discriminatoria). 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume) e o significado dos trazos máis característicos da linguaxe non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> • B.1.5. Valorar as producións emitidas cunha fonética e prosodia correcta e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.1. Aprecia a emisión dunha pronuncia e prosodia correcta, recoñece os erros nas producións orais propias e alleas e propón solucións para melloralas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.2. Comprende, interpreta e rexeita os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.5.3. Asume, se a posúe, a variante dialectal propia e utilízaa na súa práctica habitual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

	<ul style="list-style-type: none"> B1.6. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego (fraseoloxía adecuada). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.6.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B1.7. Coñecer e aplicar, con axuda das TIC, técnicas e estratexias para realizar exposicións orais planificadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.1. Consulta os medios de información dixitais para seleccionar contidos relevantes e incorporalos ás súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CAA CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.7.2. Emprega as TIC para facer as súas presentacións máis claras e atractivas visualmente. 	<ul style="list-style-type: none"> CD CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B1.8. Participar activamente en 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.8.1. Intervén en debates e coloquios do ámbito educativo con 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	situación propias do ámbito educativo e de interese para o alumnado que xeren intercambio de opinión.	respecto ás regras de interacción e ás opinións alleas.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.2. Cínguese ao tema, non divaga e atende ás instrucións da persoa moderadora nos debates e coloquios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.3. Expresa e compara con compañeiras/os a súa opinión sobre unha obra de lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Aplicar técnicas e estratexias para falar en público, en situacións formais ou informais, de forma individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.1. Elabora guións para organizar os contidos de exposicións formais ou informais breves. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.2. Fai uso dos aspectos prosódicos da linguaxe non verbal (a presentación, a posta en escena, os xestos e a mirada), manifesta autocontrol das emocións ao falar en público e diríxese ao auditorio con autoconfianza e seguridade 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CSIEE
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.3. Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal nas prácticas orais da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.4. Adecúa a súa pronuncia á finalidade da práctica oral. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.5. Recoñece a avalía erros (repeticións de conectores, pobreza léxica e castelanismos) nos 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL

		discursos orais propios e alleos e trata, progresivamente, de evitalos.	
	<ul style="list-style-type: none"> B1.10. Producir discursos breves e comprensibles, nun rexistro neutro, informal ou máis culto, sobre temas da vida cotiá ou educativa. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.1. Participa en conversas informais nos que intercambia información e expresa a súa opinión, fai invitacións e ofrecementos e pide e dá indicacións ou instrucións sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CSIEE CCEC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.3. Utiliza as fórmulas de tratamento e as regras de cortesía axeitadas ao destinatario e á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
		<ul style="list-style-type: none"> LGB1.10.4. Analiza similitudes e diferenzas entre discursos formais e espontáneos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para resolver problemas de comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.1. Analiza e sintetiza o contido dun texto en resumos e esquemas que estruturan visualmente as ideas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.2. Busca o significado do léxico descoñecido a partir do contexto, analiza a forma das palabras ou usa dicionarios para contextualizar as acepcións. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.3. Identifica a idea principal e as secundarias e comprende a relación existente entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.4. Relaciona a información 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

		explícita e implícita dun escrito en función do contexto.	
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.5. Compila información para comprender e ampliar o coñecemento das mensaxes: busca bibliografía; consulta libros, revistas, xornais; utiliza recursos audiovisuais e buscadores de internet. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.1.6. Contrasta os contidos dos textos analizados cos coñecementos propios, antes e despois da lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.4. Comprender e interpretar en formato papel ou dixital, textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.4.1. Comprende e interpreta textos propios da vida educativa, especialmente, os instrutivos e expositivos: webs educativas, dicionarios, glosarios e enciclopedias. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B2.5. Seleccionar a información que se obtén nas bibliotecas, nas TIC e outras fontes e integrar os coñecementos adquiridos nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.1. Utiliza, de forma progresivamente autónoma, diversas fontes de información e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.2. Coñece e utiliza habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA 	
<ul style="list-style-type: none"> LGB2.5.3. Coñece o funcionamento 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CD CAA 	

		das bibliotecas, así como as bibliotecas dixitais e é quen de solicitar libros e vídeos de xeito autónomo.	
	<ul style="list-style-type: none"> B2.6. Amosar unha actitude reflexiva e crítica ante a lectura que permita identificar usos lingüísticos discriminatorios e manifestar posturas de acordo ou desacordo e respecto ás mensaxes expresadas. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.6.1. Detecta mensaxes que transmiten prexuízos e evita usos lingüísticos discriminatorios. LGB2.6.2. Identifica e expresa posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto. LGB2.6.3. Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto. LGB2.6.4. Respecta as opinións dos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL CSC CCL CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B2.7. Ler en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados á situación comunicativa e á súa función. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.7.1. Le en voz alta con dicción, entoación e ritmo adecuados (interpreta os signos de puntuación) á situación comunicativa e á función da mensaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B2.8. Usar procedementos de planificación e revisión para conseguir a adecuación, coherencia, cohesión e corrección dos contidos nas relacións internas e externas do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.1. Elabora esquemas sinxelos para ordenar as ideas e estruturar o texto. LGB2.8.2. Adecúa as súas producións ao rexistro formal e educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCL

		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.3. Utiliza elementos lingüísticos e discursivos de cohesión interna do texto (a deíxe, as referencias internas de tipo léxico e os conectores). 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.4. Usa os signos de puntuación do texto en relación coa organización oracional e coa forma do texto (os parágrafos e a distribución e ordenación das ideas expresadas) 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.5. Revisa e reescribe o texto con respecto polas regras ortográficas e morfolóxicas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.8.6. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos e correctores. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.12. Producir e sintetizar, en formato papel ou dixital, textos de distinta tipoloxía, fundamentalmente, narracións e descricións. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.1. Produce, en formato papel ou dixital, escritos de distinta tipoloxía a partir dun modelo, fundamentalmente, narrativos e descritivos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
		<ul style="list-style-type: none"> LGB2.12.2. Sintetiza e resume narracións e descricións sen parafrasear o texto resumido. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> B2.13. Usar as TIC para textualizar, revisar e mellorar os escritos: procesadores de texto, programas de presentación e dicionarios electrónicos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB2.13.1. Usa técnicas de tratamento textual coas TIC: procesadores de texto, programas de presentación, dicionarios electrónicos, e correctores para textualizar e revisar e mellorar os escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B2.14. Valorar a escritura como fonte de aprendizaxe e como unha forma de comunicar experiencias, ideas e coñecementos propios. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB.2.14.1. Describe os valores da escritura como instrumento de comunicación social fundamental para comunicar experiencias e para adquirir e transmitir coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.1. Recoñecer, explicar e usar léxico amplo e preciso coa presenza da fraseoloxía e vocabulario traballado na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.1.1. Utiliza un vocabulario amplo e preciso para expresarse con claridade nun rexistro axeitado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> B3.2. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.2.1. Recoñece e pronuncia correctamente os fonemas propios da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA

	<ul style="list-style-type: none"> B3.3. Usar eficazmente os dicionarios ou calquera outra fonte de consulta, en papel ou en soporte electrónico, para resolver dúbidas e para progresar na aprendizaxe autónoma. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.3.1. Obtén, de xeito autónomo, información lingüística de todo tipo en dicionarios, en diferentes soportes, e noutras obras de consulta. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CAA
	<ul style="list-style-type: none"> B3.4. Coñecer, usar e valorar as normas que regulan os textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.4.1. Completa, transforma e valora textos orais ou escritos de maneira adecuada e correcta atendendo ás normas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CD
	<ul style="list-style-type: none"> B3.5. Aplicar e valorar as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
		<ul style="list-style-type: none"> LGB3.5.2. Aplica estratexias para a corrección lingüística, gramatical e ortográfica dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B3.6. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB3.6.1. Analiza e usa correctamente a puntuación para a cohesión textual. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.7. Recoñecer a estrutura de substantivos e verbos e da súa caracterización morfolóxica para mellorar a comprensión e produción textuais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.7.1. Coñece e utiliza adecuadamente substantivos e formas verbais na comprensión e produción de textos orais e escritos. • LGB3.7.2. Exprésase, con estilo propio, utilizando os recursos da lingua con flexibilidade e creatividade. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.8. Recoñecer e usar os nexos textuais de espazo, oposición e contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.8.1. Identifica e usa distintos tipos de conectores de espazo, oposición, contraste, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que lle proporcionan cohesión a un texto. • LG3.8.2. Utiliza os elementos lingüísticos para a cohesión interna. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.9. Coñecer os compoñentes sintácticos para elaborar enunciados, orais e escritos, cun estilo cohesionado e correcto. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.9.1. Completa, transforma e elabora enunciados de maneira axeitada e correcta atendendo aos compoñentes sintácticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B3.10. Aplicar progresivamente o coñecemento e o uso das estratexias de autoavaliación e a aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LG3.10.1. Recoñece os erros nas producións orais e escritas propias e alleas a partir da avaliación e autoavaliación, propondo solucións para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.11. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.11.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B3.12. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.12.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo. Apreciar o plurilingüismo como 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB4.1.1. Valora a lingua como instrumento co cal se constrúen todos os saberes e como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo a través da identificación de 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<p>expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer a lusofonía e achegarse ás culturas que a integran.</p>	<p>elementos lingüísticos de noso en diferentes contextos.</p> <ul style="list-style-type: none"> LGB4.1.2. Distingue entre linguas maioritarias, minoritarias e minorizadas e aplica estes conceptos ao caso galego. LGB4.1.4. Coñece as linguas que se falan na actualidade en Galicia por mor da emigración. LGB4.1.5. Valora a importancia da relación de Galicia coa comunidade lusófona e coñece os territorios que a integran. LGB4.1.6. Coñece recursos en rede de lecer (literatura de tradición oral, música e xogos) e educativos en lingua galega adaptados á súa idade e compáraos con outros similares da lusofonía. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC CCL CCL CCEC CCL CCEC CD
	<ul style="list-style-type: none"> B4.2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega no contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.2.1. Describe a situación sociolingüística de Galicia a partir do estudo do seu contorno (concello e comarca), compáraa coa situación doutros contextos e analiza as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.3. Coñecer as principais iniciativas normalizadoras no ámbito 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.1. Coñece as principais iniciativas normalizadoras no ámbito educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC

	<p>educativo, adquirir vínculos positivos cara ao uso do galego e asumir a importancia da contribución individual no desenvolvemento da lingua galega.</p>	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.3.2. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B4.4. Describir a situación legal das linguas do Estado español. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.4.1. Coñece a lexislación que regula a utilización do galego e a súa promoción no ámbito educativo e local. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
	<ul style="list-style-type: none"> B4.5. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.5.1. Coñece o que é un prexuízo. Detecta e analiza a presenza de prexuízos de carácter estético e socioeconómico cara ao galego na súa práctica lingüística e na do seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC
	<ul style="list-style-type: none"> B4.6. Identificar e clasificar as variantes diafásicas do galego, recoñecer os trazos da variedade estándar da lingua galega e valoralas como variante unificadora, así como apreciar a variante diatópica propia. 	<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.2. Analiza a súa práctica lingüística e identifica nela os trazos propios da xerga estudantil. 	<ul style="list-style-type: none"> CCL
<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.3. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega e valóraa como variante unificadora. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL 	
<ul style="list-style-type: none"> LGB4.6.4. Rexeita os prexuízos sobre as variedades dialectais e utiliza os trazos propios da súa zona. 		<ul style="list-style-type: none"> CCL CSC 	

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Ler con regularidade obras literarias e desenvolver criterio lector; expor unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade, relacionar o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos e valorar o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.1.1. Le con regularidade obras literarias e desenvolve criterio lector; expón unha opinión persoal sobre a lectura dunha obra axeitada á idade e relaciona o seu sentido coa propia experiencia e outros coñecementos adquiridos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Ler expresiva e comprensivamente e facer audicións de poemas recitados ou cantados, determinar o tema principal, a estrutura xeral e pór de relevo os principais recursos estilísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.1.2. Describe o uso dos elementos propios de cada xénero literario, o punto de vista empregado e o uso estético da linguaxe nos textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Ler expresiva e comprensivamente textos narrativos breves, localizando e describindo os elementos estruturais e formais máis salientables: punto de vista, tempo, espazo e personaxes principais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.2.1. Le expresiva e comprensivamente e fai audicións de poemas recitados ou cantados, determina o tema principal, a estrutura xeral e pon de relevo os principais recursos estilísticos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4. Ler dramatizada e comprensivamente, visionar pezas teatrais e recoñecer os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.4.1. Le dramatizada e comprensivamente, visiona pezas teatrais e recoñece os compoñentes e procedementos que caracterizan os subxéneros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Comparar textos pertencentes a diferentes xéneros e subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.1. Compara textos pertencentes aos diferentes xéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.5.2. Compara textos pertencentes ao mesmo xénero pero a diferentes subxéneros, sinalando as coincidencias e diferenzas, tanto estruturais coma formais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.6. Analizar textos literarios, de maneira guiada, identificar os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB.5.6.1. Analiza textos literarios, de maneira guiada, identifica os trazos dos subxéneros e a funcionalidade dos recursos retóricos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL

	<ul style="list-style-type: none"> • B5.7. Escribir textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.7.1. Escribe textos de intención estética servíndose dos coñecementos literarios adquiridos e dos recursos retóricos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> • B5.9. Servirse, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGLB5.9.1. Sérvese, seguindo unhas pautas orientadoras, dos fondos e recursos que ofrecen as bibliotecas, incluídas as virtuais, para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD

3. Obxectivos

Relacionamos a continuación os obxectivos xerais da etapa vencellados á materia de Lingua Galega:

1. Recoñecer o diálogo como ferramenta primordial para a convivencia e estar disposto ao diálogo crítico e construtivo.
2. Comprender textos orais e escritos mediante a escoita e a lectura de textos de diversa índole e a escoita atenta das explicacións nas situacións comunicativas da aula.
3. Expresarse oralmente e coa escrita mediante a elaboración de textos propios cun vocabulario e unhas estruturas lingüísticas precisos e de forma coherente e adecuada a cada situación comunicativa.
4. Adquirir habelencias que permitan o uso pleno da lingua nun amplo abano de contextos.
5. Utilizar ferramentas en soportes variados para mellorar as habelencias de obtención de información, para solicitar información ou mesmo para ampliar os contidos ou traballar os medios de comunicación: dicionarios, correctores ortográficos, enciclopedias, xornais dixitais, bibliotecas virtuais...
6. Adquirir coñecementos axeitados para peneirar, analizar criticamente, organizar, relacionar e sintetizar a información co fin de transformala en coñecemento.
7. Peferccionar a lectura comprensiva.
8. Organizar as ideas mediante resumos e esquemas.
9. Interpretar correctamente as informacións lingüísticas dos dicionarios e doutras ferramentas.
10. Valorar a lectura e a escrita como fontes de arriquecemento propio.

4. Temporalización

A materia de Lingua galega en 2º ESO conta con 3 sesións á semana. Iso significan unhas 38 sesións por trimestre (reducidas a unhas 33 se lle tiramos as sesións dedicadas exclusivamente á realización de exames e mais á actividade "hora de ler", organizada dende a Biblioteca do centro). En boa medida seguirase a orde proposta secuenciadora da programación que figura no libro de texto, pero nalgúns bloques de contido poderanse introducir modificacións.

PRIMEIRO TRIMESTRE: da unidade 1 á 4.

SEGUNDO TRIMESTRE: da unidade 5 á 8.

TERCEIRO TRIMESTRE: da unidade 9 á 12.

5. Grao mínimo de consecución para superar a materia

Para a superación da materia teranse que acadar os seguintes puntos:

- Facultade para redactar con fluidez e coherencia, sen faltas de ortografía e facendo un uso correcto dos signos de puntuación.
- Capacidade para expresarse oralmente nun galego correcto e rico, sen interferencias lingüísticas do castelán e nun rexistro axeitado á situación.
- Competencia para comprender, resumir e sinalar as ideas principais e secundarias dun texto, así como para realizar algún tipo de valoración crítica.
- Coñecer as características dos distintos tipos de texto (narrativo, descritivo, expositivo, argumentativo, poético, teatral, xornalístico, instrutivo, administrativo) e ser quen de producilos.
- Capacidade para identificar as clases de palabras.
- Empregar con corrección as conxuncións e os conectores textuais, as conxugacións verbais e o infinitivo persoal.
- Dominar a colocación do pronome átono na oración.
- Coñecer o vocabulario na aula.
- Coñecer a diversidade lingüística na Península e os conceptos de lingua oficial, minorizada e prexuízo lingüístico. Coñecer o grao de vitalidade da lingua galega nos diferentes sectores sociais.
- Coñecer as variedades xeográficas do galego.
- Coñecer as estratexias básicas do diálogo construtivo na resolución de conflitos.
- Lectura de polo menos de tres obras literarias en galego.

6. Procedementos e instrumentos para a avaliación da aprendizaxe do alumnado

1. Un **exame escrito ou oral**, como mínimo, por avaliación. (60% da nota).
2. A **lectura dun libro cada trimestre**, que se verificará mediante unha proba escrita ou oral ou un traballo. A docente entregará unha lista de títulos entre os que o alumnado poderá escoller segundo as súas preferencias. (10% da nota)
3. **Traballos diarios e específicos por avaliación; poderase revisar o caderno de traballo**: (20% da nota). Nos que se terá en conta a participación activa na aula, a realización de exercicios na aula e na casa, a elaboración de traballos temáticos por avaliación, a boa xestión e organización do caderno de traballo, etc.
5. **Oralidade**. (10% da nota). Valorarase a corrección fonética, morfosintáctica, léxica e semántica da lingua galega, o seu progreso no día a día da aula e nas exposicións orais que realice o alumnado.

Amais dos criterios anteditos, tamén se valorará a maiores a realización de traballos

voluntarios que poderán consistir nas seguintes cuestións e que poderían subir na nota final da avaliación:

-Lectura de máis libros (facilitaráselles unha listaxe de lecturas axeitadas á súa idade).

-Calquera outra aberta ás suxeccións do alumnado.

7. Concrecións metodolóxicas

-Preparación de actividades.

-Aqueles clases que sexan precisas para a presentación e explicación xeral do tema, estarán acompañadas, no maior número posible de casos, da súa ilustración gráfica.

-Traballo coa ortografía.

-Procurarase que periodicamente a aula funcione como un obradoiro de expresión escrita, co gallo de favorecer no alumnado a descuberta do seu propio potencial imaxinativo e o pracer por escribir (obradoiro de narración e de poesía, creación de metáforas, etc.)

-Dedicaremos un tempo na clase á expresión oral: narraranse contos, relataranse libros ou películas, exporase oralmente un tema elixido polo alumno e preparado por escrito previamente, etc.

8. Materiais e recursos didácticos

-Libro de texto referencial da plataforma de EDIXGAL, Netex-Smart.

-Material fotocopiabile.

-Xornais en papel e dixitais.

-Fichas para atinxir a corrección ortográfica.

-Libros de lectura.

-Dicionarios e enciclopedias, en papel e de libre acceso na rede.

-Presentacións en Powerpoint: corrección ortográfica, monográficos, etc.

-Vídeos.

-Gravacións musicais.

-Visualizador de documentos da aula para corraxir con axilidade textos, contar historias que aparezan en libros ilustrados, etc.

-Micrófono con amplificador para practicar o rexistro formal á hora de falar en público, etc.

- Plataforma Gsuite.

9. Sistema de cualificación

A nota en cada avaliación será o resultado de calcular a media entre os exames escritos (cun peso mínimo do 60% sobre a nota global) e o resto de tarefas obrigatorias que se poderán propor (cun peso máximo do 40% e que puntuaremos do seguinte xeito: proba de lectura (1 punto), traballos diarios e específicos por avaliación (2 puntos) e oralidade (1 punto). A/o estudante que obteña de media unha cualificación igual ou superior a 5 terá a avaliación aprobada.

A realización axeitada dalgunha das tarefas voluntarias en cada avaliación poderá supor unha suba sobre a nota media anterior.

A avaliación será continua, polo que a recuperación das unidades poderá realizarse ao longo do curso no momento ou momentos que a ou o docente decidan. Farase a través de unha ou varias probas escritas ou/e dunha táboa de indicadores sobre as partes da materia non superadas.

Buscarase darlle unha atención individualizada ó estudantado, con vistas de personalizar o proceso de recuperación e favorecer a aprendizaxe de cada estudante atendendo as súas cualidades e condicionantes particulares.

10. Plan de reforzo e recuperación

Durante o mes de xuño imos desenvolver un plan de recuperación dos contidos mínimos para a recuperación da materia. Tamén será de utilidade para o estudantado que a superase con vistas de reforzar e afondar nos contidos mínimos para o próximo curso.

11. Alumnado coa materia pendente

A finais do mes de outubro manterase unha xuntanza co alumnado dos diferentes cursos que ten a materia de Lingua Galega e Literatura pendente. Proporase a entrega dun dossier de tarefas que de entregalo nos prazos que se establezan, será tido en conta positivamente á hora de puntuar e permitiralle ao alumnado presentarse a unha proba escrita que establecerá o Departamento a comezos do mes de febreiro. No caso de que a cualificación non sexa a de aprobado, o estudante sempre terá a oportunidade de se presentar aos exames extraordinarios para pendentes que se desenvolverán no mes de abril. O Departamento informará de todo isto áo profesorado titor.

Ademais, terase en conta o plan de recuperación personalizado elaborado polas docentes do curso anterior no que se foca as dificultades específicas de cada estudante.

12. Deseño de avaliación inicial e medidas de atención á diversidade

Nos primeiros días o alumnado realizará unha proba que nos achegará datos moi útiles para coñecer as competencias lingüísticas da/o estudante e o coñecemento que ten na materia de lingua galega en múltiples aspectos. A partir desta proba, xunto coa observación do seu traballo nos primeiros días, o estudo dos informes do profesorado titor e mais as obxervacións do restante profesorado na sesión de avaliación inicial (e posteriores), adoptaremos unha serie de medidas de atención á diversidade en colaboración co Departamento de Orientación e mais o profesorado de Pedagogía Terapéutica.

A actitude das docentes será de permanente alento para que o estudantado que precisa máis tempo para a asimilación de conceptos e procedementos perseveren e non se veñan abaixo diante das dificultades. Doutra beira, as tarefas voluntarias e os traballos específicos poden servir tamén para que os alumnos e alumnas con alta capacidade poidan desenvolver todo o seu talento. O alumnado que ao longo do curso suspenda algunha avaliación realizará, se se considera necesario, actividades de reforzo e de apoio que lle permitan recuperarse ao longo do curso.

13. Concreción dos elementos transversais

Dado que traballaremos con textos, darase a oportunidade de traer á aula unha gran diversidade de temas e afondar na súa análise: dereitos humanos, saúde, contaminación ambiental...

De por parte, nas lecturas que se vaian propondo existirán moitas oportunidades para a educación en valores. Ademais, a partir dos debates podemos fomentar o respecto polas ideas dos demais e o interese polo debate como unha forma de aprendizaxe.

14. Actividades complementarias e extraescolares

Este curso contamos con que sexa o primeiro xa normalizado, despois da situación de pandemia que vivimos. Polo tanto, tentaremos que o ano lectivo vaia máis alá da aula e da propia docente: visitas virtuais, conferencias ou intervencións en liña... Iremos aproveitar todas as oportunidades que nos xurdan.

Fomentaremos que o estudantado participe nas actividades que se dean no centro, en coordinación con outros departamentos.

De por parte, tentaremos que o alumnado de 2º de ESO asista a representacións teatrais ou de contacontos que programen as diferentes institucións culturais, visitarán museos próximos á nosa localidade para coñecer diferentes mostras da cultura galega, asistirá a encontros con escritores e será alentado a participar activamente nas actividades que se desenvolvan ao redor da Biblioteca e do Equipo de Dinamización Lingüística (grupo de teatro, poesía para o Día da Paz, coplas para o Entroido, Semana do Libro, Semana das Letras Galegas, etc.). Todas elas inclúense na relación de actividades que o Departamento achegou á Vicedirección.

15. Mecanismo de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de melloras, tamén da práctica docente

Os criterios utilizados polos Departamentos Didácticos do IES Ribeira do Louro para avaliar a programación son os seguintes:

- 1.- A adecuación de obxectivos, contidos, criterios de avaliación ás características e necesidades do alumnado.
- 2.- A adecuación de procedementos e instrumentos de avaliación ás características e necesidades do alumnado. Cando se considere que a programación é mellorable nestes aspectos, será necesaria unha reflexión por parte do Departamento que leve a atopar as causas do problema e a buscar solucións. As devanditas accións de mellora recolleranse na memoria final de curso, para ter en conta na elaboración da programación do curso seguinte.
3. O grao de desenvolvemento da programación didáctica. Se o grao de desenvolvemento da programación é inferior a un 75% procederase do mesmo xeito que no apartado anterior. O desenvolvemento da programación didáctica analízase tamén nas sesións de avaliación, nas que se da conta da conformidade ou non neste aspecto nos distintos cursos para unha posterior avaliación no departamento en caso de que se detecte unha non conformidade.

Os resultados desta avaliación será obxecto de reflexión nas reunións de departamento posteriores.

16. Publicidade ao alumnado e responsables legais

Como documento pertencente á Programación Xeral Anual (PXA), a programación do Departamento de Lingua galega e Literatura está na secretaría do centro a disposición do alumnado e das persoas ás que lles corresponda a súa titoría legal, e ademais será publicada na páxina web do centro <http://www.edu.xunta.es/centros/iesribeiralouro/>.

De por parte, o profesorado realizará na aula unha presentación da materia cos aspectos máis salientables da programación (contidos, instrumentos de avaliación, sistemas de cualificación...).

XUNTA
DE GALICIA

INSTITUTO EDUCACIÓN
SECUNDARIA RIBEIRA DO
LOURO

Ribeira, s/n - Torneiros Telf.: 986 333
956 36410 O Porriño (Pontevedra)
ies.ribeira.louro@edu.xunta.es

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.CURSO 2022/2023

ORDE do 27 de decembro de 2022 de modificación da Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.

+

DEPARTAMENTO DE: Lingua Galega e Literatura

DATA: 27 de febreiro de 2023

FORMACIÓN
PROFESIONAL

Financiado pola
Unión Europea

Unión
Europea

Plan de
Recuperación,

4º da ESO

Índice

1. Introducción	1
2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave	2
3. Obxectivos	50
4. Temporalización	51
5. Grao mínimo de consecución para superar a materia	51
6. Procedementos e instrumentos para a avaliación da aprendizaxe do alumnado	52
7. Concrecións metodolóxicas	52
8. Materiais e recursos didácticos	53
9. Sistema de cualificación	53
10. Plan de reforzo e recuperación	53
11. Alumnado coa materia pendente	54
12. Deseño de avaliación inicial e medidas de atención á diversidade	54
13. Concreción dos elementos transversais	54
14. Actividades complementarias e extraescolares	55
15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas ne relación cos resultados académicos e procesos de melloras, tamén da práctica docente	56
16. Publicidade ao alumnado e responsables legais	56

Introdución

A lingua é unha das ferramentas fundamentais que a persoa utiliza para se relacionar na sociedade, para adquirir novos coñecementos, para analizar criticamente a información, para xerar e espallar ideas ou opinións, e mais para expresar a súa afectividade e regular as emocións. Por iso, a área de Lingua Galega e Literatura ten como finalidade fundamental o desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado. Debemos garantir que ao remate da educación secundaria obrigatoria, o alumnado sexa quen de interaccionar axeitadamente nas

situacións de comunicación fundamentais dos ámbitos escolar, social, cultural e profesional, que comprenda a diversidade de mensaxes orais e escritas con que se vai atopar ao longo da súa vida adulta, e que sexa quen de producilas, non só coa debida corrección lingüística, senón tamén con creatividade e adecuación ao contexto en que se realiza a comunicación.

Daquela, a aprendizaxe da lingua débese pór ao servizo das habelencias comunicativas e centrarse no traballo lingüístico das relacións interpersoais e sociais. Cómpre pór especial atención na oralidade e nas competencias activas, aproveitar os recursos que ofrece a biblioteca, así como as tecnoloxías da información e comunicación (TIC), e fomentar a investigación en grupo e o traballo colaborativo do alumnado. No tocante ao estudo da literatura, ten que contribuír á capacitación comunicativa do alumnado ao fornecerlle modelos de lingua axeitados e creativos en que prima a dimensión estética, pero tamén debe aproveitarse como fonte de pracer e de enriquecemento persoal. A literatura tamén debe utilizarse para que os alumnos e alumnas arrequenten o gusto pola lectura, melloren a súa capacidade de comprensión e interpretación de mensaxes escritas, e agudicen o seu espírito crítico.

Amais, a materia de Lingua galega e literatura debe contribuír á comprensión e á valoración da realidade plurilingüe en que nos movemos e á superación dos prexuízos que bloquean o uso do galego en determinados contextos ou con determinadas persoas, encarando os condicionamentos sociolingüísticos derivados do proceso de minorización que sofre. Cómpre non esquecer que a lingua é transmisora de significados culturais e iso supón atender a aspectos como o seu papel de depositaria e, ao mesmo tempo, conformadora

dunha determinada visión do mundo ou cultura e, así mesmo, como lugar de proxección simbólica de identidades.

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

Mediante os contidos, lecturas e actividades propostas ao longo do curso búscase que o alumnado traballe as distintas competencias:

COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA (CCL)

- A comprensión oral e a comprensión escrita mediante a escoita e a lectura de textos de diversos tipos de temas e a escoita atenta das explicacións nas situacións comunicativas da aula.
- A expresión oral e a expresión escrita a través da elaboración de textos propios orais ou escritos cun vocabulario e unhas estruturas lingüísticas correctas e de forma coherente e adecuada a cada situación comunicativa.
- A adquisición de habelencias que permitan o uso pleno da lingua nun amplo abano de contextos.

COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA (CMCCT)

- Presente naquelas unidades, lecturas e traballos en que se inclúen textos relacionados coa ciencia e a tecnoloxía.

COMPETENCIA DIXITAL (CD)

- Utilización de ferramentas en soportes variados para mellorar as habelencias de obtención de información: dicionarios, correctores ortográficos, enciclopedias, xornais dixitais, bibliotecas virtuais, catálogos de publicacións, versión dixital do libro de texto e encerado dixital, catálogos

de publicacións, etc.

- Adquisición dos coñecementos axeitados para peneirar, analizar criticamente, organizar, relacionar e sintetizar a información co fin de transformala en coñecemento.

APRENDER A APRENDER (CAA)

- Perfeccionamento da lectura comprensiva.
- Organización das ideas mediante resumos e esquemas.
- Interpretación correcta das informacións lingüísticas dos dicionarios.
- Valoración da lectura e a escrita como fontes de enriquecemento propio.
- A posibilidade de autoavaliar os obxectivos de aprendizaxe e de tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe están sempre presentes nas actividades de repaso e nos resumos das unidades. Todo iso fai que a competencia aprender a aprender se traballe en practicamente todos os apartados do curso.

COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS (CSC)

- Comprensión crítica da realidade, así como o coñecemento e exercicio dos valores democráticos e dos dereitos civís.
- Adquisición de habelencias para compartir e respectar saberes e referencias culturais.
- Mellora na práctica de normas sociais de convivencia e no emprego da negociación para chegar a acordos.

SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR (CSIEE)

- Achega de ideas, análise sistemática, aplicación do aprendido para xerar novas posibilidades, creación de

textos, elección de recursos, etc.

- Participación nas actividades, resolvendo cuestións lingüísticas, construíndo oracións, realizando as análises de texto guiadas, creando textos propios ou achegándose aos recursos diversos que se ofrecen na web.

CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAIAS (CCEC)

- Creación, comprensión, apreciación e valoración con criterio de todo tipo de manifestacións artísticas.
- Valoración da riqueza lingüística da Península Ibérica e respecto, en especial, pola lingua veciña tendo en conta a realidade histórica e cultural.
- Apreciación cultural do patrimonio artístico, cultural e literario.

Relación das competencias clave cos estándares de aprendizaxe avaliados da materia:

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar	
§§ LGB1.1.2 Distingue as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e as secundarias.	§§ CLL
§§ LGB1.4.1 Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	§§ CCL
§§ LGB1.6.1 Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.	§§ CCL §§ CAA
Estándares de aprendizaxe	
§§ LGB1.9.1 Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.	§§ CAA §§ CCL
§§ LGB1.9.2 Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	§§ CCL
§§ LGB1.11.1 Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións dos interlocutores.	§§ CCL §§ CAA
§§ LGB1.11.2 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas	§§ CCL

e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	§§ CSC
--	--------

Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir	
§§ LGB2.1.1 Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais).	§§ CCL §§ CAA
§§ LGB2.1.3 Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto.	§§ CCL
§§ LGB2.1.4 Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.	§§ CCL
§§ LGB2.4.1 Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos.	§§ CCL
§§ LGB2.4.4.2 Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.	§§ CCL
§§ LGB2.5.2 Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	§§ CCL §§ CSC
§§ LGB2.8.2 Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.	§§ CCL §§ CD §§ CAA §§ CSC
§§ LGB2.9.1 Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).	§§ CCL
§§ LGB2.9.3 Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.	§§ CCL
§§ LGB2.9.5 Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	§§ CCL

Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
Bloque 3. Funcionamento da lingua	
§§ LGB3.1.1 Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais.	§§ CCL §§ CAA
§§ LGB3.1.2 Recoñece, explica e usa fraseoloxía diversa da lingua galega nas súas producións orais e escritas.	§§ CCL §§ CAA
§§ LGB3.3.4 Identifica a procedencia grega ou latina de prefixos e sufixos habituais no uso da lingua galega.	§§ CCL
§§ LGB3.5.1 Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na	§§ CCL §§ CD
Estándares de aprendizaxe	Competenci as clave
aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.	

§§ LGB3.6.1 Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	§§ CCL §§ CAA
§§ LGB3.6.2 Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	§§ CCL
§§ LGB3.8.1 Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	§§ CCL §§ CAA
§§ LGB3.8.4 Clasifica oracións segundo a natureza do predicado.	§§ CCL
§§ LGB3.9.1 Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	§§ CCL §§ CAA
§§ LGB3.10.1 Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas.	§§ CCL
§§ LGB3.11.1 Identifica e describe a estrutura e os trazos lingüísticos dos diferentes xéneros textuais, especialmente nos argumentativos, e aplícaos nas producións propias.	§§ CCL
§§ LGB3.12.1 Xustifica a adecuación das producións en función do contexto, do tema e do xénero textual.	§§ CCL §§ CAA

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 4. Lingua e sociedade	
§§ LGB4.6.1 Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas.	§ CCL § CCEC §
§§ LGB4.7.1 Describe a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza criticamente textos (literarios, xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que traten sobre a situación sociolingüística do Estado español.	§ CCL § § CD §
§§ LGB4.8.1 Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada.	§ CCL § § CSD §

Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
Bloque 5. Educación literaria	
§§ LGB5.1.2 Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da Literatura Galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	§ CCL §
§§ LGB5.2.2 Le autonomamente obras ou textos representativas da Literatura Galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	§ CCL §
§§ LGB5.2.3 Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	§ CCL §

§§ LGB5.2.4 Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	§ CCL §
§§ LGB5.5.1 Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas.	§ CCL §

+

+

Achéganse, relacionados, os contidos, estándares de aprendizaxe, competencias clave e unidades do temario en que se desenvolven.

UNIDADE 1. GAME OVER

Contidos	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ● <i>O que sei do silencio</i>, de Andrea Maceiras. ● O blog como novo soporte de comunicación. ● Saúde mental / Palabras tabú, eufemismos e disfemismos ● As propiedades textuais: adecuación, coherencia e cohesión. ● Os xéneros textuais ● As regras de puntuación ● Diversidade lingüística ● Introducción á literatura galega 	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.1.1. Comprende o sentido global e identifica a intención comunicativa de textos orais de carácter informativo propios dos medios de comunicación audiovisual (reportaxes, crónicas e documentais). 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.1.2. Distingue as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e as secundarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.5.1. Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.5.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC ● CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.65.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA

● LGB1.6.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.

● CAA
● CSC

● LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.

● CLL
● CSC

● LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).

● CCL

● LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.

● CCL

● LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.

● CAA
● CCL

● LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.

● CCL

● LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.

● CCL

● LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.

● CCL
● CSC
● CSIEE

● LGB1.10.1. Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.

● CCL
● CAA

● LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.

● CCL
● CAA
●

● LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.

● CCL
● CSC
●

● LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.

●
● CCL
● CSC
● CSIEE
● CCEC

● LGB2.1.2. Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión.

● CCL

● LGB2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.

● CCL
●

● LGB2.1.5. Entende o significado de palabras propias do rexistro culto e incorpóraas ao seu discurso.

● CCL
● CAA

● LGB2 3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.

● CCL
● CD

● LGB2 7.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias.

● CCL
● CSC

● LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.

● CCL
● CD
● CSC

● LGB2.8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.

● CCL
● CD
● CAA
● CSC

● LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.

● CCL

● LGB2.9.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades

● CCL

sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.

- LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicarlas correctamente.

- CCL
- CD

- LGB2.9.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.

- CCL

- LGB2.10.3. Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios, de coñecemento doutros alleos e de intercambio de opinións.

- CCL
- CD
- CSC

- LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na

- CCL
- CD

- LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.

- CCL
- CAA

- LGB3.7.1. Analiza e usa correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.

- CCL

- LGB3.10.1. Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas.

- CCL
-

- LGB3.10.2. Xustifica argumentadamente a división en párrafos de textos propios e alleos.

- CCL
- CAA

- LGB3.10.3. Identifica a progresión temática en textos propios e alleos.

- CCL

- LGB3.10.4. Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en párrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.

- CCL

- LG3.11.1. Identifica e describe a estrutura e os trazos lingüísticos dos diferentes xéneros textuais, especialmente nos argumentativos, e aplícaos nas producións propias

- CCL

- LGB3.12.1. Xustifica a adecuación das producións en

- CCL
- CAA

función do contexto, do tema e do xénero textual.

- LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.

- CCL

- LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.

- CCL
- CAA

- LGB3.14.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.

- CCL
- CAA

- LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.

- CCL
- CCEC

- LGB4.1.2. Valora o plurilingüismo inclusivo, desde a lingua propia, como expresión da riqueza cultural da humanidade e argumenta cun discurso propio a súa postura.

- CCL

- LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.

- CCL
- CSC
-

- LGB4.5.1. Describe a situación sociolingüística e legal das linguas de España e analiza criticamente textos (literarios e xornalísticos), gráficos ou documentos audiovisuais que traten sobre a situación sociolingüística do Estado español.

- CCL
- CD

- LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.

- CCL

- LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.

- CCL

	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.3.1. Le expresiva, compresiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CD

UNIDADE 2. CORASÓN DE CARBALLO

Contidos	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ● B1.4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais. ● B1.5. Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a cohesión e a claridade expositiva, así como normas de cortesía nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas. ● B1.6. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela. ● B1.7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. ● B1.8. Manifesta una actitude crítica e reflexiva que permite identificar prexuízos e mensaxes discriminatorias. ● B1.9. Realizar exposicións orais planificadas e claras de traballos e de informacións de actualidade, coa axuda das TIC. ● B1.11. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade ● B1.12. Participar en interaccións sobre temas de interese persoal, ou social ou asuntos da vida cotiá, nun rexistro formal, neutro ou informal. 	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.3.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.5.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC ● CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.6.5.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA

<ul style="list-style-type: none"> ● B2.1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos ● B2.3. Comprender e interpretar textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet. ● B2.7. Identificar os usos lingüísticos que conteñan prexuízos ou mensaxes discriminatorias. ● B2.8. Usar e seleccionar materiais de consulta das bibliotecas e doutras fontes de información impresa ou en formato dixital. ● B2.9. Empregar estratexias e técnicas axeitadas para producir escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión). ● B3.3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras, os valores dos morfemas e as súas posibilidades combinatorias para crear novos termos e identificar a súa procedencia grega ou latina. ● B3.4. Recoñecer e usar a fonética da lingua galega. ● B3.6. Aplica e valora as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. ● B3.12. Xustifica a adecuación dos textos, en función do contexto, do tema e do xénero e elabora producións propias cunha adecuación apropiada. ● B3.13. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais e nos que se eviten estereotipos lingüísticos ou culturais. ● B4.1. Valorar as linguas como medios de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo, apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer e describir o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI. ● B4.3. Identificar os elementos do proceso normalizador e adquirir vínculos positivos cara ao seu uso 	<p>respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.6.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCA ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.6.3. Usa, se a posúe, a variante dialectal propia e asúmea como a variedade habitual do seu contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.8.2. Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CAA ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC ● CSIEE
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.5. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CD ● CAA ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC ● CSIEE ● CCEC

<p>asumindo a importancia co ntribución individual no desenvolvemento da lingua galega.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● B4.7. Recoñecer e valorar os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas, diastráticas e diafásicas da lingua galega e da función da lingua estándar. ● B5.2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relaciona o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período. ● B5.3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos da literatura galega de 1916 ata a actualidade ● B5.4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. ● B5.5. Consultar fontes de información variadas e recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes. ● B5.6. Crear ou recrear textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos 	<p>conversas informais.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.1.1. Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais). 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.1.2. Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.1.3. Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2 3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CD
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2 7.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ● - CCL ● - CD ● - CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos 	<ul style="list-style-type: none"> ● - CCL ● - CD ● - CAA ● - CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.9.1. Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais) 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● GB2.9.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicarlas correctamente. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CD
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.9.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB3.3.2. Crea palabras novas 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL

utilizando os procedementos de creación léxica.	● CAA
● LGB3.3.3. Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.	● CCL
● LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao n velar.	● CCL ● CD
● LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	● CCL ● CAA
● LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.	● CCL
● LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	● CCL ● CAA
● LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	● CCL ● CCEC
● LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	● CCL ● CSC
● LGB4.7.1. Recoñece os principais fenómenos que caracterizan as variedades xeográficas da lingua galega.	● CCL ● CSC
● LGB4.7.4. Valora as variedades xeográficas da lingua galega como símbolo de riqueza lingüística e cultural e rexeita fundamentadamente calquera prexuízo sobre a variación diatópica.	● CCL ● CSC
● LGB4.7.5. Recoñece as variedades diastráticas e diafásicas da lingua galega e describe o influxo da situación sociolingüística nelas.	● CCL ● CSC
● LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período	● CCL

	da literatura galega correspondente.	
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente 	CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.2.4. Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos. 	CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.3.1. Le expresiva, compresiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas. 	● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes 	● CCL ● CD
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula 	● CCL ● CCEC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos. 	● CCL ● CCEC

UNIDADE 3. REDES SOCIAIS

Contidos

Estándares de aprendizaxe

Competencias

- *Iridium* de Francisco Castro
- Texto argumentativo
- Novas tecnoloxías e redes sociais / A innovación léxica e terminolóxica
- Fonética II (o consonantismo)
- Acentuación II
- Estandarización do galego e lusofonía
- O Grupo Nós

● LGB1.1.1. Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias debates ou declaracións, determina o tema e recoñece a intención comunicativa do/da falante.

● CCL

● LGB1.1.3. Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias, debates e procedentes dos medios de comunicación e recoñece a validez dos argumentos.

● CCL
● CAA

● LGB1.3.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.

● CCL
● CAA

● LGB1.3.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura.

● CCL
● CSC

● LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.

● CCL
● CSC

● LGB1.65.1. Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.

● CCL
● CAA

● LGB1.6.2. Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.

● CAACAA
● CSC

● LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.	● CLL ● CSC
● LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).	● CCL
● LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.	● CAA ● CCL ●
● LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.	● CCL
● LGB1.9.5. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	● CD ● CAA ● CCL
● LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras	● CCL ● CAA
● LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais	● CCL ● CSC ● CSIEE ● CCEC
● LGB2.1.2. Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión.	● CCL
● LGB2.1.3. Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto.	● CCL
● LGB2.1.5. Entende o significado de palabras propias do rexistro culto e incorpóraas ao seu discurso	● CCL ● CAA
● LGB2 3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	● CCL ● CD

● LGB2.4.1. Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos	● CCL
● LGB2.4.4.2. Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.	● CCL
● ■ LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.	● CCL ● CD ● CSC
● LGB2.8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.	● CCL ● CD ● CAA ● CSC
● LGB2.9.1. Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).	● CCL
● LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	● CCL
● LGB2.9.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.	● CCL
● LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicarlas correctamente.	● CCL ● CD
● LGB2.9.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	● CCL
● LGB2.10.1. Usa as TIC para a corrección dos textos: corrector ortográfico do procesador de textos, dicionarios en liña e outras páxinas especializadas no estudo da lingua galega.	● CCL ● CD
● LGB2.10.3. Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios, de coñecemento doutros alleos e de intercambio de opinións.	● CCL ● CD ● CSC
● LGB2.13.1. Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de	● CCL ● CD ● CSC

distintas fontes.

- LGB2.13.2. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa.

- CCL
- CD

- LGB2.13.3. Sintetiza a información e resume textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida.

- CCL

- LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.

- CCL
- CAA

- LGB3.4.1. Recoñece e usa adecuadamente a fonética da lingua galega, con especial atención á entoación, ás vogais de grao medio e ao n velar.

- CCL
- CAA

- LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.

- CCL
- CD

- LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.

- CCL
- CAA

- LGB3.10.4. Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.

- CCL

- LGB3.11.2. Recoñece nun texto, e emprega nas producións propias, os distintos procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade.

- CCL

- LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.

- CCL

- LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.

- CCL
- CAA

● ■ LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	● CCL ● CCEC
● LGB4.1.3. Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI.	● CCL ● CSC
● LGB4.1.4. Incorpora á súa práctica cotiá os principais recursos da rede en portugués (buscadores, enciclopedias e portais de noticias).	● CCL ● CSC ● CD
● LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	● CCL ● CSC
● LGB4.7.2. Recoñece os trazos da variedade estándar da lingua galega.	● CCL
● LGB4.7.3. Valora a lingua estándar como variedade unificadora.	● CCL
● LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	● CCL
● LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	● CLL
● LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	● CCL
● LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	● CCL
● LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos	● CCL

	definitorios e relacións co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	
	● LGLB5.3.1. Le expresiva, compresiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	● CCL
	● LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	● CCL
	● LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas.	● CCL
	● LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	● CCL ● CCEC

UNIDADE 4. MATRIARCAS

Contidos	Estándares de aprendizaxe	Competencias
<ul style="list-style-type: none"> ● <i>A palabra das fillas de Eva</i> de Teresa Moure ● A publicidade (mensaxes implícitas e discriminatorias nos medios de comunicación) ● Ecoloxía e medio ambiente / As relacións de significado: hiperonimia - hiponimia e holonimia - meronimia ● Morfoloxía: a formación de palabras ● Prefixos e sufixos ● A lingua galega no primeiro terzo do século XX ● As Vangardas 	● LGB1.1.3. Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias, debates e procedentes dos medios de comunicación e recoñece a validez dos argumentos.	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
	● LGB1.2.1. Distingue entre opinión e persuasión en mensaxes publicitarias orais e identifica as estratexias de enfatización.	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
	● LGB1.2.2. Analiza os elementos verbais dos textos orais: no plano fónico (xogos fónicos), no plano morfosintáctico (condensación, concisión e economía) e no plano léxicosemántico (léxico connotativo, simbólico e atractivo para o receptor).	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSEIEE

● LGB1.2.3. Analiza os elementos non verbais, en especial a imaxe (mensaxe icónica) e o son (diálogo, ruídos e música), en anuncios publicitarios ou outro tipo de comunicacións orais.

● CCL
● CCEC

● LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.

● CCL
● CSC

● LGB1.5.3. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.

● CCL
● CSC
● CSIEE

● LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.

● CLL
● CSC

● LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).

● CCL

● LGB1.8.1. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes discriminatorias que proveñen dos medios de comunicación.

● CCL
● CAA

● LGB1.8.2. Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.

● CCL
● CSC

● LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.

● CCL

● LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.

● CCL

● LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e

● CCL
● CAA

	comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	
●	LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	● CCL ● CSC
●	LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	● CCL ● CSC ● CSIEE ● CCEC
●	LGB2.1.4. Deduce información global do texto a partir de contidos explícitos e implícitos.	● CCL
●	LGB2.3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	● CCL ● CD
●	LGB2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.	● CCL
●	LGB2.6.1. Comprende e interpreta as mensaxes explícitas e implícitas que transmiten os textos publicitarios dos medios de comunicación (anuncios)	● CCL ● CSC
●	LGB2.6.2. Reflexiona e ten unha postura crítica ante as mensaxes persuasivas que proveñen dos medios de comunicación.	● CCL ● CSC
●	LGB2.7.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias.	● CCL ● CSC
●	LGB2.7.2. Detecta prexuízos e mensaxes discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade	● CCL ● CSC
●	LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.	● CCL ● CD ● CSC
●	LGB2.8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.	● CCL ● CD ● CAA ● CSC
●	LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	● CCL
●	LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas	● CCL

morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicalas correctamente.

- LGB2.13.1. Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.

- CCL
- CD
- CSC

- LGB3.3.1. Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras.

- CCL
- CAA

- LGB3.3.2. Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica.

- CCL
- CAA

- LGB3.3.3. Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.

- CCL

- LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario

- CCL
- CD

- LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.

- CCL
- CAA

- LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.

- CCL
-

- LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.

- CCL
- CAA

- LGB4.2.3. Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos.

- CCL
- CSC
- CD

- LGB4.4.1. Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.

- CCL
-

- LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da

- CCL
- CCEC

historia social da lingua galega desde 1916.

- LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.

- CCL
- CCEC

- LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916.

- CCL
- CCEC
- CD

- LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.

- CCL
-

- LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.

- CCL

- LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.

- CCL

- LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente

- CCL

- LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente

- CCL

- LGLB5.2.4. Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.

- CCL

- LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.

- CCL

- LGLB5.5.1. Consulta fontes de

- CCL

	información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas.	
	● LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.	● CCL ● CD
	● LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballos na aula.	● CCL ● CCEC
	● LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	● CCL ● CCEC

UNIDADE 5. NON É VERÁN DE ESTRELLA DAMM

Contidos	Estándares de aprendizaxe	Competencias
<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Tres segundos de memoria</i> de Diego Ameixeira ● Textos relacionados co ámbito laboral ● Ámbito laboral / As relacións de significado: sinonimia e oposición ● Clases de palabras ● Uso de s/x, c/z ● A lingua galega entre 1936 e 1975 ● A literatura durante a Guerra Civil e a diáspora 	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.3.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CAA ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC ● CSIEE

	e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	
●	LGB1.9.5. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	● CD ● CAA ● CCL
●	GB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente	● CCL ● CAA
●	LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria	● CCL ● CSC
●	LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	● CCL ● CSC ● CSIEE ● CCEC
●	LGB2.2.1. Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.	● CCL
●	▪ LGB2 2.2. Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego, contrato, nómina e vida laboral), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	● CCL ● CSC
●	▪ LGB2 3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	● CCL ● CD
●	LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.	● CCL ● CD ● CAA ● CSC
●	LGB2.8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.	● CCL
●	LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.	● CCL
●	LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seus alcance (correctores, dicionarios e	● CCL ● CD

	gramáticas) para aplicalas correctamente.	
●	LGB2.9.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	● CCL
●	LGB2.11.1. Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación)	● CCL ● CD ● CSC
●	LGB2.13.1. Elabora, en soporte impreso ou dixital, textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	● CCL ● CD ● CSC
●	LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais.	● CCL ● CAA
●	LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.	● CCL ● CD
●	LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	● CCL ● CAA
●	LGB3.6.2. Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	● CCL
●	LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuació	● CCL
●	LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	● CCL ● CAA
●	LGB4.4.1. Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade.	● CCL ●
●	LGB4.4.2. Recoñece os	● CCL

	acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas.	● CCEC
●	LGB4.4.3. Identifica as causas dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	● CCL ● CCEC
●	LGB4.4.4. Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	● CCL ● CCEC
●	LGB4.4.5. Interpreta gráficos, táboas, textos e información dos medios e das TIC, relacionados coa historia social da lingua galega desde 1916.	● CCL ● CCEC ● CD
●	LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	● CCL
●	LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	● CCL
●	LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	● CCL
●	LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	● CCL
●	LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	● CCL
●	LGLB5.2.4. Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos.	● CCL
●	LGLB5.3.1. Le expresiva, compresiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	● CCL ●
●	LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	● CCL ● CCEC

UNIDADE 6. TEMPESTADES DE SAL

Contidos	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Cardume</i> de Rexina Rodríguez Vega ● Textos xornalísticos de opinión ● O pasado / As relacións de significado: polisemia e homonimia ● O verbo: verbos e perífrases ● Grupos consonánticos I ● O conflito lingüístico ● A literatura da posguerra 	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.3.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CAA ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL

● LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.	● CCL
● LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.	● CCL ● CSC ● CSIEE
● LGB1.9.5. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.	● CD ● CAA ● CCL
● LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.	● CCL ● CAA
● LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.	● CCL ● CSC
● LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.	● CCL ● CSC ● CSIEE ● CCEC
● LGB2 3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	● CCL ● CD
● LGB2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.	● CCL
● LGB2.4.1. Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos.	● CCL
● LGB2.5.1. Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	● CCL ● CSC
● LGB2.5.2. Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	● CCL ● CSC
● LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos	● CCL ● CD ● CSC

soportes.

- ▪ LGB2.8.2. Sèrvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.

- CCL
- CD
- CAA
- CSC

- LGB2.9.1. Utiliza distintas técnicas de planificación para organizar o seu discurso (diferentes tipos de esquemas e mapas conceptuais).

- CCL

- LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.

- CCL

- LGB2.9.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión

- CCL

- ▪ LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sèrvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicarlas correctamente.

- CCL

- LGB2.9.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.

- CCL

- LGB2.12.1. Crea, en soporte impreso ou dixital, cartas á dirección e columnas de opinión.

- CCL
- CD
- CSC

- LGB3.1.1. Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais.

- CCL
- CAA

- B3.2. Recoñecer e usar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega.

- CCL
- CAA

- LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.

- CCL
- CD

- LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.

- CCL
- CAA

- LGB3.9.1. Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición,

- CCL
- CAA

	hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	
	● LGB3.10.1. Identifica a estrutura do texto, en construcións propias e alleas.	● CCL
	● LGB3.10.2. Xustifica argumentadamente a división en parágrafos de textos propios e alleos	● CCL ● CAA
	● LGB3.10.3. Identifica a progresión temática en textos propios e alleos.	● CCL
	● LGB3.10.4. Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	● CCL
	● LGB3.11.2. Recoñece nun texto, e emprega nas producións propias, os distintos procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade.	● CCL
	● LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuac	● CCL ● CAA
	● LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	● CCL ● CAA
	● LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura	● CCL ● CCEC
	● LGB4.2.2. Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.	● CCL ● CSC
	● LGB4.2.4. Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada.	● CCL ● CSC
	● LGB4.2.5. Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.	● CCL ● CSC
	● LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	● CCL ● CSC

	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.2.4. Compara textos literarios dun mesmo período ou de diferentes períodos atendendo aos seus principais contidos, sinala os seus trazos característicos definitorios e pon todo en relación co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período ou períodos. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.3.1. Le expresiva, compresiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CCEC

UNIDADE 7. EN GALEGO NON MOLA

Contidos

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave

<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Comedia bifida</i> de Manuel Núñez Singala ● Textos relacionados co ámbito administrativo ● Xustiza / As desviacións da lingua estándar: castelanismos, vulgarismos, arcaísmos e hiperenxebrismos ● Sintaxe I: unidades e funcións sintácticas ● Grupos consonánticos II ● Os prexuízos lingüísticos ● A Nova Narrativa Galega 	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.3.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.8.2. Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CAA ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● ▪ LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● ▪ LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC ● CSIEE

emocións ao falar en público.

- LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras.

- CCL
- CAA

- LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.

- CCL
- CSC

- ▪ LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras d

- CCL
- CSC
- CSIEE
- CCEC

- LGB2.1.5. Entende o significado de palabras propias do rexistro culto e incorpóraas ao seu discurso.

- CCL
- CAA

- LGB2.2.1. Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial.

- CCL

- LGB2.2.2. Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego, contrato, nómina e vida laboral), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).

- CCL
- CSC

- ▪ LGB2.3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.

- CCL
-

- LGB2.4.4.2. Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.

- CCL

- LGB2.7.1. Reflexiona sobre os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou mensaxes discriminatorias.

- CCL
- CSC

- L G B 2 . 7 . 2 . D e t e c t a p r e x u í z o s e m e n s a x e s discriminatorias implícitas nos textos de medios de comunicación con especial atención á publicidade.

- CCL
- CSC

● LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.

● CCL
● CD
● CSC

● LGB2.11.1. Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación)

● CCL
● CD
● CSC

● ▪ LGB2.13.2. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa.

● CCL
● CD
● CSC

● LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.

● CCL
● CD

● LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.

● CCL
● CAA

● LGB3.8.1. Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.

● CCL

● ▪ LGB3.8.5. Usa a terminoloxía sintáctica correcta

● CCL

● ▪ LGB3.10.4. Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.

● CCL

● LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.

● CCL

● LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.)

● CCL
● CAA

	nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe	
	● LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersoal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	● CCL ● CCEC
	● LGB4.2.4. Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada.	● CCL ● CSC
	● LGB4.6.1. Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega e rebáteos cunha argumentación axeitada.	● CCL ● CSC
	● LGB4.6.2. Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos argumentadamente.	● CCL ● CSC
	● LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	● CCL
	● LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	● CCL
	● LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	● CCL
	● LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	● CCL
	● LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	● CCL
	● LGLB5.3.1. Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos	● CCL

	narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade	
	● LGLB5.4.1. Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	● CCL
	● LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas.	● CCL
	● LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención liter	● CCL ● CCEC

UNIDADE 8. MUINHEIRA DE INTERIOR

Contidos	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Futuro imperfecto</i> de Xulia Alonso Díaz ● Pautas para traballos académicos: bibliografía e plaxio ● As drogas / Abreviaturas, siglas, símbolos e acrónimos ● Sintaxe II: unidades e funcións sintácticas (complementos do predicado) ● Uso de b/v e h ● A lingua galega dende 1975 ata hoxe: normativización e normalización ● Literatura galega a partir de 1975 	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.3.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.3.2. Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.4.1. Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL

● LGB1.5.2. Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.

● CCL
● CSC

● LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.

● CCL
● CSC

● LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).

● CCL

● LGB1.8.2. Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.

● CCL
● CSC

● LGB1.9.1. Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.

● CAA
● CCL

● LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical.

● CCL

● LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa.

● CCL

● LGB1.9.4. Emprega axeitadamente os elementos prosódicos e (entoación e pronuncia axeitada, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal (mirada e posición do corpo) así como o autocontrol das emocións ao falar en público.

● CCL
● CSC
● CSIEE

● LGB1.9.5. Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.

● CD
● CAA
● CCL

<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC ● CSIEE ● CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CD
<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CD ● CSC
<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CD ● CAA ● CSC
<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.10.1. Usa as TIC para a corrección dos textos: corrector ortográfico do procesador de textos, dicionarios en liña e outras páxinas especializadas no estudo da lingua galega 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CD ● CAA
<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.10.2. Usa procesadores de textos para mellorar a presentación dos seus escritos, especialmente na presentación dos seus traballos educativos, atendendo a cada unha das funcionalidades de cada elemento: encabezamento e pé de páxina, numeración de páxinas, índice, esquemas etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CD
<ul style="list-style-type: none"> ● LGB2.10.3. Usa as TIC como medio de divulgación de textos propios, de coñecemento doutros alleos e de intercambio de opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CD ● CSC
<ul style="list-style-type: none"> ● LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CD

	autónoma e para ampliar o seu vocabulario.	
	● LGB3.6.1. Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	● CCL ● CAA
	● LGB3.6.2. Recoñece o valor funcional e social das normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	● CCL
	● LGB3.8.1. Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que o organiza sintáctica e semanticamente.	● CCL ● CAA
	● LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.	● CCL
	● LGB3.8.5. Usa a terminoloxía sintáctica correcta.	● CCL
	● LGB3.9.1. Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de cohesión interna.	● CCL ● CAA
	● LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	● CCL ● CAA
	● LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.	● CCL ● CCEC
	● LGB4.2.1. Coñece e describe a lexislación estatal e autonómica básica en materia lingüística.	● CCL ● CSC
	● LGB4.3.1. Identifica os procedementos de normalización e argumenta axeitadamente a necesidade de continuar con este proceso na lingua galega.	● CCL ● CSC ●
	● LGB4.3.2. Distingue normativización e normalización e explica axeitadamente cada fenómeno.	● CCL ● CSC
	● LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.	● CCL ● CSC

	<ul style="list-style-type: none"> ● L G B . 4 . 3 . 4 . C o ñ e c e o s p r i n c i p a i s a x e n t e s normalizadores en Galicia e valora a súa importancia. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.1.1. Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● ▪ LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● GLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.3.1. Le expresiva, compresiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CCEC

UNIDADE 9. MIDAS

Contidos

Estándares de aprendizaxe

Competencias clave

<ul style="list-style-type: none"> ● <i>Que non te aten</i>, de Manuel Iglesias Turnes ● Onomástica: toponimia e antroponimia ● A realidade rural / Fraseoloxía galega ● Sintaxe III ● Separado e xunto ● Situación actual do idioma ● Literatura da etapa contemporánea (século XX e XXI): 1985-2021 	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.3.1. Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.1. Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.2. Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo). 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.3. Emprega nas intervencións orais espontáneas expresións propias do galego: infinitivo conxugado e fraseoloxía adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.7.4. Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.2. Presenta os contidos de forma clara e ordenada e con corrección gramatical. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.9.3. Utiliza o rexistro adecuado á situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.11.1. Desenvolve argumentos de forma comprensible e convincente e comenta as contribucións das persoas interlocutoras. 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CAA
	<ul style="list-style-type: none"> ● LGB1.112 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación 	<ul style="list-style-type: none"> ● CCL ● CSC

oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.

- LGB1.12.1. Desenvólvese con eficacia en situacións que xorden na vida diaria así como noutras de estudo ou traballo e participa en conversas informais.

- CCL
- CSC
- CSIEE
- CCEC

- LGB2.13.1. Identifica e describe os valores da lingua oral como un instrumento útil na aprendizaxe, así como para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.

- CCL
- CAA
- CSC
- CSIEE

- LGB2.3.1. Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.

- CCL
- CD

- LGB2.3.2. Interpreta a información de mapas, gráficas, diagramas.

- CCL

- LGB2.4.4.2. Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.

- CCL

- LGB2.8.1. Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes.

- CCL
- CD
- CSC

- LGB2.8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os coñecementos adquiridos nos seus escritos.

- CCL
- CD
- CAA
- CSC

- LGB2.9.2. Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo.

- CCL

- LGB2.9.3. Ordena as ideas e estrutura os contidos en unidades sintácticas consecutivas e encadeadas con conectores e outros elementos de cohesión.

- CCL

- LGB2.9.4. Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicarlas correctamente.

- CCL

- LGB2.9.5. Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros

- CCL

ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.

- LGB2.10.1. Usa as TIC para a corrección dos textos: corrector ortográfico do procesador de textos, dicionarios en liña e outras páxinas especializadas no estudo da lingua galega.

- CCL
- CD
- CAA

- LGB2.10.2. Usa procesadores de textos para mellorar a presentación dos seus escritos, especialmente na presentación dos seus traballos educativos, atendendo a cada unha das funcionalidades de cada elemento: encabezamento e pé de páxina, numeración de páxinas, índice, esquemas etc.

- CCL
- CD

- LGB2.13.2. Crea, en soporte impreso ou dixital, un texto argumentativo propio a partir dun tema dado sen documentación previa.

- CCL
- CD

- LGB3.5.1. Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.

- CCL
- CD

- LGB3.8.1. Recoñece enunciados e identifica a palabra nuclear que organiza sintáctica e semanticamente.

- CCL
- CAA

- LGB3.8.2. Recoñece a estrutura interna das oracións, identificando o verbo e os seus complementos.

- CCL

- LGB3.8.3. Respecta a orde correcta dos elementos da estrutura sintáctica galega.

- CCL

- LGB3.8.4. Clasifica oracións segundo a natureza do predicado.

- CCL

- LGB3.8.5. Usa a terminoloxía sintáctica correcta.

- CCL

- LGB3.9.1. Recoñece, explica e usa os nexos textuais de causa, consecuencia, condición, hipótese e os conclusivos, así como os mecanismos gramaticais

- CCL
- CAA

e léxicos de cohesión interna.

- LGB3.10.4. Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.

● CCL

- LGB3.12.2. Elabora producións lingüísticas cunha adecuación apropiada ao contexto, ao tema e ao xénero textual.

● CCL

- LGB3.13.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.

● CCL
● CAA

- ▪ LGB4.1.1. Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura.

● CCL
● CCEC

- LGB4.2.2. Describe acertadamente con criterios sociolingüísticos a situación galega actual.

● CCL
● CSC

- LGB4.2.3. Analiza gráficas de distribución de linguas tirando conclusións nas que incorpora os seus coñecementos sociolingüísticos.

● CCL
● CSC

- LGB4.2.4. Describe a situación sociolingüística de Galicia e emprega a terminoloxía apropiada

● CCL
● CSC

- LGB4.2.5. Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.

● CCL
● CSC

- LGB4.3.3. Analiza a súa propia práctica lingüística e valora a importancia de contribuír individual e socialmente á normalización da lingua galega.

● CCL
● CSC

- LGLB5.1.2. Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos

● CCL

- LGLB5.2.1. Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura

● CCL

	galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura.	
	● LGLB5.2.2. Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definatorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	● CCL
	● LGB5.2.3. Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definatorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente	● CCL
	● LGLB5.3.1. Le expresiva, compresiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	● CCL
	● LGLB5.3.2. Participa con proveito de audicións de textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade e escribe/debate, argumentadamente, sobre os seus valores literarios.	● CCL
	● LGLB5.5.1. Consulta fontes de información variadas para a realización de traballos e cita axeitada destas	● CCL
	● LGLB5.5.2. Emprego de diferentes recursos das TIC para a realización de traballos e cita axeitada destes.	● CCL ● CD
	● LGLB5.6.1. Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	● CCL ● CCEC
	● LGLB5.6.2. Desenvolve o gusto pola escrita como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os sentimentos e xuízos.	● CCL

Obxectivos

Os obxectivos específicos que establece a lei para a adquisición das destrezas básicas que debe manexar o alumnado ofrecémoslos nos cinco bloques de contidos que seguen:

Comunicación oral: escoitar e falar

- Expresarse oralmente de xeito correcto, coherente, creativo e axeitado aos distintos contextos da actividade social, laboral e cultural, adoptando mediante o diálogo actitudes de respecto e de colaboración cos demais e mais asimilando estratexias para a resolución de conflitos.
- Comprender discursos orais e escritos nos diversos contextos da actividade social, cultural e académica.

Comunicación escrita: ler e escribir

- Expresarse por escrito de xeito correcto, coherente, creativo e axeitado aos distintos contextos da actividade social, laboral e cultural.
- Utilizar eficazmente a lingua (escrita) na actividade escolar para buscar, procesar e analizar información e mais para redactar ou expor textos propios do ámbito académico.
- Recoñecer as ideas explícitas e implícitas dos textos.
- Entender textos de diversos xéneros.
- Ler con fluidez, consolidar o hábito lector e facer da lectura fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo.

Coñecemento da lingua

- Reflexionar sobre as palabras, o seu uso e os seus valores significativos e expresivos dentro dun discurso, dun texto e dunha oración.
- Reflexionar sobre as variedades lingüísticas da lingua.
- Utilizar criticamente e con progresiva autonomía as bibliotecas, os medios de comunicación social e as TIC para obter, interpretar, elaborar e valorar informacións de diversos tipos e opinións diferentes.
- Aplicar con certa autonomía os coñecementos sobre a lingua e as normas de uso lingüístico para comprender textos orais e escritos, e mais para escribir con adecuación, coherencia e corrección.

Lingua e sociedade

- Coñecer e respectar a realidade plurilingüe e pluricultural do Estado español, de Europa e do mundo actual; facerse consciente da riqueza que representa e entender as situacións que provoca o contacto de linguas.
- Analizar os diferentes usos sociais das linguas para evitar os estereotipos que supoñen xuízos de valor ou prexuízos clasistas, racistas ou sexistas.
- Comprender as circunstancias que condicionaron a historia social da lingua galega, afirmándoa como propia de Galicia, así como as que hoxe condicionan o seu uso, de xeito que se estea en disposición de superar as que supoñen atrancos para a súa utilización en calquera contexto e situación.

Educación literaria

- Formarse como lectores e lectoras cultos e competentes.
- Achegarse ao coñecemento do patrimonio literario e valoralo como un xeito de simbolizar a experiencia individual e colectiva en diferentes contextos históricos e culturais.
- Comprender textos literarios utilizando os coñecementos sobre as convencións de cada xénero, os temas e motivos da tradición literaria e os recursos estilísticos.
- Desenvolver o gusto pola lectura de obras en xeral e de obras da literatura galega e universal de todos os tempos.

Temporalización

En boa medida seguirase a orde proposta secuenciadora da programación que figura no libro de texto, pero nalgúns bloques de contido poderanse introducir modificacións:

Primeiro trimestre: unidades 1-3

Segundo trimestre: unidades 4-6

Terceiro trimestre: unidades 7-9

Grao mínimo de consecución para superar a materia

- Competencia para delimitar o tema principal dun texto e para realizar a súa valoración crítica.
- Facultade para redactar con fluidez e coherencia, sen faltas de ortografía e facendo un uso correcto dos signos de puntuación.
- Capacidade para expresarse oralmente nun galego correcto e ricaz, sen interferencias lingüísticas do castelán.
- Coñecer e usar as estratexias do diálogo construtivo para a resolución dos conflitos entre as persoas.
- Coñecer as características dos distintos tipos de texto (solicitudes, narración, descrición, diálogo, exposición, texto xornalístico, texto publicitario) e ser quen de producilos.
- Capacidade para identificar as clases de palabras e realizar a súa análise morfolóxica.
- Coñecer as distintas etapas e autores da literatura galega dos séc. XX-XXI.
- Coñecer as figuras retóricas máis importantes e ter capacidade para usalas en textos propios.
- Lectura de, polo menos, tres obras literarias en galego.
- Dominio do vocabulario visto na aula.

Procedementos e instrumentos para a avaliación da aprendizaxe do alumnado

1. Un exame como mínimo por avaliación.
2. Unha proba escrita, oral ou un traballo en cada avaliación, para comprobar que se leu algunha obra literaria en galego. Os títulos dos libros serán seleccionados polo profesorado. Cada alumno/a debe ler obrigatoriamente, como mínimo, un libro por trimestre.

3. Traballos específicos por avaliación.
4. Presentacións ou traballos orais
5. Tarefas diarias da clase.
6. Actividades que se vaian propondo para a casa: exercicios do libro de texto e das copias que se vaian entregando, redaccións...
7. Outras tarefas voluntarias.

Concrecións metodolóxicas

As clases desenvolveranse botando man da seguinte metodoloxía:

- Utilización o manual Netex-Smart da plataforma E-Dixgal.
- Uso desta plataforma, na que se lle porá ao dispor do estudantado actividades, material de reforzo, explicacións, vídeos...
- Preparación de actividades específicas.
- Manexaremos a prensa na aula cando así sexa considerado polo profesorado.
- Procurarase que a aula funcione como un obradoiro de expresión, con dúas vertentes: por unha banda, a expresión escrita, co gallo de favorecer no alumnado a descuberta do seu propio potencial imaxinativo e o pracer por escribir; e por outra banda, a expresión oral: na vida diaria as actividades lingüísticas que máis se usan son as orais (no 45% das situacións comunicativas dedicámonos a escoitar, no 30% a falar, no 16% a ler e no 9% a escribir).

Materiais e recursos didácticos

De seguido ofrecemos algún dos materiais e recursos que empregaremos na aula:

- Plataforma E-Dixgal e uso de manual de referencia de Netex-Smart.

- Material fotocopiable achegado polo profesorado para completar aspectos de interese para o alumnado ou que cumpra reforzar e/ou ampliar.
- Xornais.
- Libros de lectura.
- Dicionarios e enciclopedias.
- Presentacións en Power point.
- Vídeos
- Plataforma Gsuite de uso interno do centro ou aula virtual do centro.

Sistema de cualificación

A nota da/do estudante en cada avaliación será o resultado de calcular a media entre o/s exame/s escrito/s e o/s traballo/s (cun peso do 70% sobre a nota global) e o resto de tarefas obrigatorias (cun peso do 10% : traballo da aula, na casa, de diversa afondeza), proba de lectura (10%) e oralidade (10%).

O estudante que obteña de media unha cualificación igual ou superior a 5 terá a avaliación aprobada.

A avaliación será continua, polo que a recuperación das unidades poderá realizarse ao longo do curso no momento ou momentos que a ou o docente decidan. Farase a través de unha ou varias probas escritas ou/e dunha táboa de indicadores sobre as partes da materia non superadas. Buscarase darlle unha atención individualizada ó estudantado, con vistas de personalizar o proceso de recuperación e favorecer a aprendizaxe de cada estudante atendendo as súas cualidades e condicionantes particulares..

Plan de reforzo e recuperación

Durante o mes de xuño imos desenvolver un plan de recuperación dos contidos mínimos para a superación da materia no caso daquel estudantado que non alcanzara na media global dos tres trimestres un 5. Tamén será de utilidade para o estudantado que a superase con vistas de reforzar e afondar nos contidos mínimos para o próximo curso.

Alumnado coa materia pendente

A finais do mes de outubro manterase unha xuntanza co alumnado dos diferentes cursos que ten a materia de Lingua Galega pendente. Proporase a entrega dun dossier de tarefas que, de entregalo nos prazos que se establezan, será tido en conta positivamente á hora de puntuar e permitiralle ao alumnado presentarse a unha proba escrita que establecerá o Departamento a comezos do mes de febreiro. No caso de que a cualificación non sexa a de aprobado, o estudante sempre terá a oportunidade de se presentar aos exames extraordinarios para pendentes que se desenvolverán no mes de abril. O Departamento informará de todo isto as/os titoras.

Para o desenvolvemento deste plan terase en conta o plan de recuperación individualizado elaborado polas docentes e o profesorado titor do curso anterior.

Deseño de avaliación inicial e medidas de atención á diversidade

A través de distintos exercicios avaliaremos o nivel de competencia en lingua Galega.

Logo desta análise, se os resultados non son os correspondentes ao nivel de lingua esperado para un estudante medio de 4º de ESO, e dada a natureza da materia e os contidos previstos para o curso, deseñaranse un conxunto de exercicios axeitados que traballen de xeito individual os aspectos máis deficitarios detectados. Ademais, considerarase especialmente esta situación na proposta durante o curso de actividades e tarefas.

Aplicaranse, tamén, as medidas tomadas na sesión de avaliación inicial, contando coa colaboración do Departamento de Orientación e o profesorado de Pedagogía Terapéutica. A actitude da docente na materia de Lingua Galega e Literatura será de permanente alento para que o estudantado que precise máis tempo para a asimilación de conceptos e procedementos persevere e non se veña abaixo diante das dificultades.

De por parte, as tarefas voluntarias e os traballos específicos poden servir tamén para que o estudantado con alta capacidade poida desenvolver todo o seu talento e manter a motivación pola materia.

Concreción dos elementos transversais

A aprendizaxe baseada en competencias caracterízase pola súa transversalidade, o seu dinamismo e o seu carácter integral. O proceso de ensino e aprendizaxe competencial débese abordar desde todas as materias de coñecemento e por parte das diversas instancias que conforman a comunidade educativa, tanto nos ámbitos formais como nos non formais e informais; o seu dinamismo reflíctese en que as competencias non se adquiren nun determinado momento e permanecen inalterables, senón que implican un proceso de desenvolvemento mediante o cal os individuos van adquirindo maiores niveis de desempeño no seu uso.

Un dos obxectivos básicos no ensino da materia de Lingua Galega e Literatura é a consecución de individuos capaces de integrarse e participar activamente e con espírito solidario na mellora da sociedade galega.

Consecuentemente, entendemos que as nosas estudantes deben ser quen de cuestionarse, e teñen a necesidade de atopar mecanismos de resolución de problemas que existen no mundo e na realidade que os envolve. As nosas alumnas e alumnos deben procurar estratexias que lles permitan en cada momento a toma de decisións ante os máis diversos problemas.

Pensamos, ademais, que o ensino en xeral e o ensino de lingua galega e literatura, en particular, debe buscar o desenvolvemento dunha autonomía intelectual e socio-moral do estudiantado que terá que ser quen de detectar as súas fortalezas e carencias na aprendizaxe, tendo en conta que precisan ampliar as competencias adquiridas en anos anteriores. Búscase, en última instancia, a formación de individuos que sexan quen de entender a aprendizaxe como un proceso a longo prazo, necesario e continuado ao longo de toda a vida.

Finalmente, non podemos esquecer que a consolidación das habilidades lingüísticas trae aparellada unha maior facilidade á hora de enfrontarse a novos procesos de aprendizaxe, pois ao dominar estas destrezas, o estudiantado resolverá os procesos cognitivos complexos de produción e comprensión de calquera área do currículo escolar. Entendemos, a partir de aquí, a transversalidade como forma de relacionar os contidos da nosa disciplina cos doutras, considerando os valores e actitudes implícitos neses contidos. Buscamos, xa que logo, unha maior unidade na educación global dos estudantes galegos que deben converterse en suxeitos activos e consciente nunha

sociedade civil plural, democrática e europea.

Pola natureza da materia, tanto para o ámbito de lingua (tipoloxía textual) como para o de literatura (análise textual), manéxanse distintos e numerosos textos escritos e material audiovisual que se han peneirar baixo o criterio de que aborden temas para a educación en valores.

Amáis, o libro de texto escollido para este curso contén unha escolma de textos de lectura e reflexión entre os cales se atopan temas como a educación para a igualdade entre os sexos, a tolerancia, o respecto, a convivencia, a emigración, a saúde, os sentimentos, a transmisión de estereotipos na publicidade, interculturalidade, etc., con anotacións e propostas propias sobre este asunto.

Actividades complementarias e extraescolares

A nosa intención é que o ano lectivo vaia alén da aula. Para iso tentaremos que o alumnado asista a actividades específicas e encaixables no seu curriculum – exposicións, representacións teatrais, encontros con voces da nosa literatura...- que programen as diferentes institucións culturais para coñecer diversas mostras da cultura galega.

Ademais, será alentado a participar activamente nas actividades que se desenvolvan ao redor da Biblioteca e do Equipo de Dinamización Lingüística (poesía para o Día da Paz, coplas para o Entroido, Semana do Libro, Semana das Letras Galegas, etc.).

Todas estas propostas inclúense na relación de actividades que o Departamento achega á Vicedirección.

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas ne relación cos resultados académicos e procesos de melloras, tamén da práctica docente

Os criterios utilizados no instituto para avaliar a programación son os seguintes:

1. Adecuación de obxectivos, contidos, criterios de avaliación ás características e necesidades do alumnado.
2. A adecuación de procedementos e instrumentos de avaliación ás características

e necesidades do alumnado. Cando se considere que a programación é mellorable nestes aspectos, será necesaria unha reflexión por parte do Departamento que leve a atopar as causas do problema e a busca de solucións. As ditas accións de mellora recolleranse na memoria final de curso para ter en conta na elaboración da programación do curso seguinte.

3. O grao de desenvolvemento da programación didáctica. Se o grao de desenvolvemento da programación é inferior a un 75 % procederase do mesmo xeito que no apartado anterior. O desenvolvemento da programación didáctica analízase tamén nas sesións de avaliación, nas que se dá conta da conformidade ou non neste aspecto nos distintos cursos para unha posterior avaliación no departamento en caso de que se detecte unha non conformidade.

Os resultados desta avaliación será obxecto de reflexión nas reunións de departamento posteriores.

Publicidade ao alumnado e responsables legais

Para facilitarlles o coñecemento da Programacións Didácticas elaboradas por cada un dos departamentos do IES Ribeira do Louro ao conxunto da comunidade educativa e en particular ao alumnado e ás súas familias, o centro pon a disposición da mesma as seguintes opcións:

Como documento pertencente á Programación Xeral Anual (PXA), todas as programacións dos departamentos didácticos están a disposición do alumnado e das persoas ás que lles corresponda a súa titoría legal na Secretaría do Centro.

Ademais, todas as programacións son publicadas na páxina web do centro que, neste aspecto, é actualizada anualmente.

Cada departamento realiza unha presentación de materia, segundo o modelo materia módulo, na que se recollen os aspectos máis destacados da programación, tales como son os contidos temporalizados por avaliacións así como os materiais e instrumentos de avaliación por nivel e materia. Esta información sobre a materia seralle presentada a cada grupo por parte da ou do docente responsable segundo o formato que considere oportuno.

XUNTA
DE GALICIA

INSTITUTO EDUCACIÓN
SECUNDARIA RIBEIRA DO
LOURO

Ribeira, s/n - Torneiros Telf.: 986 333 956

36410 O Porriño (Pontevedra)

ies.ribeira.louro@edu.xunta.es

<https://www.xunta.gal/contato/ies-ribeira-louro>

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.CURSO 2022/2023

ORDE do 27 de decembro de 2022 de modificación da Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.

DEPARTAMENTO DE: Lingua Galega e Literatura

DATA: 27 de febreiro

Lingua Portuguesa

Índice

1. Limiar.....	1
2. 2º de ESO.....	5
2.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.....	5
2.2. Obxectivos.....	13
2.3. Temporalización.....	14
2.4. Sistema de cualificación.....	24
3. 4º de ESO.....	24
3.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.....	24
3.2. Obxectivos.....	33
3.3. Temporalización.....	33
3.4. Sistema de cualificación.....	41
4. Grao mínimo de consecución para superar a materia.....	41
5. Procedementos e instrumentos para superar a materia.....	43
6. Metodoloxía didáctica.....	44
7. Materiais e recursos didácticos.....	44
9.1. 2º de ESO.....	45
9.2. 4º da ESO.....	45
8. Alumnado coa materia pendente.....	46
9. Deseño de avaliación inicial e medidas de atención á diversidade.....	46
10. Programación de temas transversais.....	47
11. Actividades complementarias e extraescolares.....	48
12. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de melloras, tamén da práctica docente.....	49
13. Publicidade ao alumnado e responsables legais.....	49

1. Limiar

Neste curso 2022-2023 impártese a materia de Portugués 2ª Lingua Estranxeira dentro do departamento de Lingua Galega e Literatura.

O coñecemento do portugués inflúe na valorización positiva do galego e reforza a aprendizaxe do noso idioma e da súa historia, contribuíndo a depuralo de castelanismos. Non podemos esquecer, por outra parte, o forte vínculo que supón a base común do tronco lingüístico galego-portugués, tanto no referente á Lingua como á Literatura, Historia, e Cultura, factores todos eles que nos unen ao que constitúe actualmente a Lusofonía.

A proximidade física do territorio portugués favorece a práctica e o uso da lingua que

se vai estudar nas aulas. O dominio da Lingua Portuguesa acrecenta as saídas laborais do noso alumnado sobre todo pola proximidade de Portugal.

Cada vez son máis as empresas ou particulares de Galicia que traballan en Portugal, ou para o país veciño, e demandan profesionais coñecedores do seu idioma. Tamén o Eixo Atlántico e a creación da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal contribúen a aumentar as relacións institucionais e de todo tipo entre os dous lados fronteirizos. Así, o alumnado galego é o mellor posicionado da UE para aprender portugués dada a súa proximidade territorial e lingüística. En pouco tempo pode acadar un nivel óptimo de portugués, polo que se constitúe nunha materia atractiva e útil para o alumnado e para o conxunto da sociedade galega.

O dominio da Lingua Portuguesa acrecenta as saídas laborais no Brasil, potencia emerxente que concentra 200 millóns de falantes. O portugués é lingua de traballo da UE, do Mercosul, da OEA e a Unión Latinaentre outros organismos supra-estatais.

O portugués é falado por uns 220 millóns de persoas en catro dos cinco continentes (Europa, América, África, Asia) . Estáselle, daquela, a ofertar ao alumnado unha aprendizaxe moi útil para a súa vida de relación humana, cultural e laboral.

Trátase dunha programación de carácter elemental, nivel A1 para 1º de ESO, axustada aos contidos elementais da lingua para atinxir un nivel básico de oralidade e escrita en situacións cotiás da vida. Ao tempo, farase un achegamento á cultura da Lusofonía, tendo en conta as diferentes variedades e a pluralidade de comunidades e países que a integran. Este aspecto irá en aumento nos sucesivos cursos.

A metodoloxía será activa, utilizando todas as ferramentas ao noso alcance (textos, material audiovisual, Internet...) e tendo en conta as Competencias básicas que deben ser acadadas.

A educación plurilingüe e intercultural considera, con carácter xeral, a aprendizaxe de todas as linguas e culturas e, de xeito específico, os enfoques plurais transversais e integradores no ensino e na súa aprendizaxe. A súa finalidade é retirar barreiras artificiais entre as linguas, e promover o uso integral do repertorio lingüístico, discursivo, estratéxico e intercultural que posúe o alumnado e que vai adquirindo ao longo das súas diversas experiencias lingüísticas dentro e fóra do ámbito educativo. Así, o alumnado realizará transferencias dos coñecementos e experiencias lingüísticas adquiridos nunha lingua para abordar tarefas de comunicación, creación e aprendizaxe noutra lingua diferente. Esta capacidade de transferencia non só permite descubrir as regularidades dunha lingua total ou parcialmente descoñecida e relacionalas, desde o punto de vista teórico, coas regularidades observadas, ou identificar termos emparentados en todas as linguas (en maior medida no caso do portugués), senón que, ademais, promove a tolerancia perante palabras descoñecidas, nomeadamente importante nos contextos de comprensión que necesitan a fluidez, como son a lectura extensiva e a comprensión de textos orais sen posibilidade de verificación do entendido. A competencia plurilingüe facilitará, así, a inferencia de significados e o desenvolvemento de competencias heurísticas eficaces para identificar os elementos esenciais e secundarios nun texto descoñecido.

Pola súa banda, mediante o diálogo intercultural póñense en xogo dispositivos de relación social esenciais.

No contexto escolar, a aprendizaxe das linguas está dirixida ao logro de obxectivos similares, aínda que con diferentes niveis de dominio. Por iso, un estudo integrado de todas as linguas posibilita, por unha banda, que os contidos, as estratexias e os procesos traballados nunha lingua sexan igualmente utilizados nas actividades lingüísticas de comprensión e produción nas demais e, por outra, que se poida focalizar, no proceso de ensino e aprendizaxe, nos elementos diferenciadores e en todos aqueles aspectos que teñen incidencia directa na capacidade de comunicarse adecuadamente. Xa que logo, o coñecemento morfolóxico ou léxico dunha lingua pode axudar á comprensión noutra lingua; as estratexias de comprensión de lectura desenvolvidas nunha lingua poden ser transferidas para a lectura noutros idiomas; o coñecemento da estrutura dos textos descritivos permitirá producilos en calquera lingua; e o coñecemento das normas que ordenan as relacións entre xeracións, sexos, clases e grupos sociais nunha lingua informa e sensibiliza sobre a necesidade de coñecer e respectar as normas que rexen a dimensión social do uso da lingua noutra comunidade lingüística.

Por outra parte, o tratamento integrado das linguas debe considerar o punto de partida diferente de cada unha delas. Daquela, non se pode esquecer a situación de minorización da lingua galega, que cómpre atender e dinamizar adecuadamente. Con esa finalidade, é preciso favorecer o uso e a aprendizaxe desta lingua de xeito que se impulse a súa normalización e se venzan as dificultades da súa menor presenza e repercusión social, motivadas en moitos casos por prexuizos que cómpre desmontar e superar. O alumnado galego debe rematar a súa escolarización co nivel de usuario/a competente nas dúas linguas oficiais, galego e castelán, o que implica a utilización adecuada e eficaz de ambas as linguas nun amplo repertorio de situacións comunicativas, propias de diferentes ámbitos, cun grao crecente de formalidade e complexidade.

O dito anteriormente converte o portugués nunha vía estimable de eliminación de prexuizos arredor do galego, favorecida polo posicionamento deste como unha das linguas maioritarias no contexto internacional (arredor de 200 millóns de falantes estendidos por todo o planeta), e conferíndolle, xa que logo, como se diría na lingua irmá unha “mais valia” á lingua galega que reforce a súa utilidade e estatus. Finalmente, a situación de sociedade multilingüe e plural en que vivimos solicita un enfoque metodolóxico de carácter plurilingüe que potencie o desenvolvemento comunicativo do alumnado nas linguas que adquira ao longo da súa vida, con independencia da diferenza de fins e niveis de dominio con que as utilice, e que o faga consciente da riqueza que supón ser unha persoa plurilingüe para o desenvolvemento cognitivo e social, e para o éxito escolar. Isto implica un tratamento integrado das

linguas que o alumnado está a aprender nas aulas.

Ademais, nos centros docentes teñen presenza linguas estranxeiras, que tamén son abordadas na aula desde un enfoque comunicativo e intercultural, xa que o coñecemento dos valores e as crenzas compartidas por grupos sociais doutros países resulta esencial para a comunicación nesta sociedade globalizada. Así, para o tratamento integrado de linguas é preciso que, igual que acontece non caso das dúas linguas cooficiais, haxa unha coordinación entre o profesorado destas e o de linguas estranxeiras, para evitar a repetición de contidos na liña das que se mencionaron para as linguas ambientais, e para unificar a terminoloxía. Non se pode esquecer que o achegamento do alumnado á lingua estranxeira se produce, na maior parte dos casos, partindo das linguas próximas, a materna e ambientais.

Para a posta en práctica destes currículos integrados e o logro dos obxectivos plurilingües e interculturais que se perseguen, o profesorado é un elemento determinante, xa que deberá potenciar unha metodoloxía adecuada para levar a cabo enfoques comunicativos e proxectos plurais e transversais, promover a reflexión metacomunicativa e metalingüística e o contraste entre linguas, ou asegurar accións coordinadas entre os departamentos lingüísticos para decidir, entre outros, desde que lingua abordar o estudo dos xéneros discursivos ou as estratexias e os procesos cognitivos que están na base das actividades lingüísticas. A finalidade é construír en cada centro docente a coherencia pedagóxica no ensino das linguas.

As materias cuxos currículos se desenvolven ao abeiro desta introdución, as de linguas, teñen como obxectivo o desenvolvemento da competencia comunicativa do alumnado, entendida en todas as súas vertentes: pragmática, lingüística, sociolingüística e literaria. Daquela, achegan as ferramentas e os coñecementos necesarios para se desenvolver satisfactoria e eficazmente en calquera situación de comunicación da vida privada, social e profesional. Eses coñecementos, que articulan os procesos de comprensión e expresión oral por unha banda, e de comprensión e expresión escrita por outra, constitúen instrumentos esenciais para a aprendizaxe no ámbito educativo e, posteriormente, ao longo da vida.

As materias lingüísticas, e dentro delas, as linguas estranxeiras, perseguen o obxectivo último de contribuír á formación de cidadás e cidadáns cunha competencia comunicativa que lles permita interactuar satisfactoriamente en todos os ámbitos que forman e van formar parte da súa vida. Isto esixe unha reflexión sobre os mecanismos de usos orais e escritos da súa propia lingua, e das outras linguas que estudan e coñecen, e a capacidade de interpretar e valorar o mundo, de formar as súas opinións propias, claras e fundamentadas, e de sentir satisfacción, a través da lectura crítica de obras literarias.

A materia de **Segunda Lingua Estranxeira** está organizada en **cinco bloques** que se

corresponden coas actividades de lingua que, tal como as define o MCER, supoñen o exercicio da **competencia lingüística comunicativa** dentro dun ámbito específico para procesar (en forma de comprensión ou de expresión) un ou máis textos co fin de realizar unha tarefa: comprensión de textos orais, produción de textos orais (expresión e interacción), comprensión de textos escritos e produción de textos escritos (expresión e interacción). Para a súa realización, estas actividades requiren a competencia comunicativa, polo que se inclúe un quinto bloque no que se recollen os elementos que abrangue a competencia comunicativa (lingüísticos, sociolingüísticos e pragmáticos), así como as experiencias lingüísticas noutras linguas. Todos estes elementos do quinto bloque relaciónanse entre si e interactúan na realización das actividades lingüísticas comunicativas de comprensión, produción e interacción. Isto supón que, para cada tarefa comunicativa descrita nos estándares, cumprirá incorporarse o conxunto dos contidos recollidos no quinto bloque para a realización do bloque de actividade lingüística que corresponda. Da mesma maneira, para avaliar o grao de adquisición de cada estándar de aprendizaxe dunha determinada actividade de lingua, deberán aplicarse todos os criterios de avaliación recollidos e descritos para a actividade correspondente, así como aqueles do quinto bloque que correspondan.

2. 2º de ESO

2.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. Comprensión de textos orais			
a c d i	B1.1. Uso de estratexias de comprensión das mensaxes orais: Uso do contexto verbal e non verbal, e dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto; Uso dos coñecementos referenciais sobre o tema. Identificación de palabras clave. Adaptación da escoita á súa finalidade (global e/ou específica) Identificación dos recursos lingüísticos ou temáticos adquiridos. Inferencia do significado probable das palabras ou das frases que descoñece, a partir do contexto e das experiencias	B1.1. Comprender preguntas e informacións relativas á información persoal e pública moi básica (identificación persoal, gustos, etc.), así como instrucións e peticións elementais relativas ao comportamento e actividades na aula. B1.2. Usar estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, e uso dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e as experiencias e os	SLEB1.1. Comprende preguntas básicas moi sinxelas e habituais sobre asuntos persoais ou educativos (información básica de carácter persoal, solicitudes de enderezo sinxelas a lugares moi coñecidos, etc.) sempre que se fale de xeito pausado e ben articulado, e se repita se o necesita. SLEB1.2. Comprende frases e expresións habituais relacionadas con necesidades inmediatas (datas, prezos, pequenas doenzas, etc.) e temas con que está moi familiarizado, e segue instrucións e consignas de aula.	CCL CAA CCEC CD CCL CAA CCEC CD

	<p>e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira.</p> <p>B1.2. Tolerancia da comprensión parcial ou vaga nunha situación</p>	<p>coñecementos transferidos desde as linguas que coñece.</p> <p>B1.3. Comprender o sentido global e as informacións específicas máis salientables de mensaxes orais sinxelas e moi básicas (por exemplo, onde e cando ocorre algo, seguir</p>	<p>SLEB1.3. Comprende o sentido global e a información máis salientable de textos orais procedentes de medios audiovisuais ou de internet, breves como instrucións e comunicados, con estruturas previamente traballadas, léxico moi común relacionado con necesidades inmediatas e accións presentes moi habituais, sempre que se fale de xeito moi pausado e ben articulado, e poida</p>	<p>CCL CAA CCEC CD</p>
	<p>comunicativa.</p> <p>B1.3. Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando repetición ou reformulacións do dito.</p> <p>B1.4. Memorización de expresións orais breves significativas (saídos, despedidas, consignas de aula, preguntas sobre idade, orixe, etc.).</p>	<p>instrucións ou indicacións, identificar persoas que posúen algo, obxectos e lugares descritos cun vocabulario básico, etc.) emitidas cara a cara, gravadas ou en soporte multimedia, sobre situacións habituais de comunicación, se se fala moi amodo e con moita claridade.</p> <p>B1.4. Comprender o esencial en conversas moi básicas e breves sobre temas cotiáns habituais e de necesidade inmediata, previamente traballados, relativas ao ámbito persoal e público moi elemental, sempre que se fale con lentitude, articulando de forma clara e comprensible.</p>	<p>volver escoitar o dito.</p> <p>SLEB1.4. Comprende a información esencial en conversas breves e moi sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un/unha mesmo/a, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición moi básica dunha persoa, un obxecto ou un lugar, e estados de saúde, sensacións e sentimentos moi elementais.</p>	<p>CCL CAA CCEC CD</p>
<p>Bloque 2. Producción de textos orais</p>				
<p>a c d i</p>	<p>B2.1. Estratexias de produción: Planificación: Identificación do contexto, do destinatario e da finalidade da produción ou da interacción. Adecuación do texto ao destinatario, ao contexto e á canle, escollendo os expoñentes</p>	<p>B2.1. Pronunciar de xeito intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.</p> <p>B2.2. Interactuar de xeito sinxelo en intercambios claramente estruturados,</p>	<p>SLEB2.1. Na maioría das actividades de aula, amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións.</p>	<p>CSIEE CCL CAA CCEC CD</p>

<p>lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa</p> <p>Execución:</p> <p>Percepción da mensaxe con claridade, distinguindo a súa idea ou ideas principais e a súa estrutura básica.</p> <p>Activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e</p>	<p>utilizando fórmulas moi básicas relativas a saúdos, despedidas, agradecementos e presentacións, colaborando para entender e facerse entender.</p> <p>B2.3. Intercambiar de xeito intelixible información sobre si mesmo/a e sobre accións e nocións (horarios, datas e cantidades) moi habituais da vida diaria, usando un repertorio básico de palabras e frases moi simples memorizadas, e facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito.</p> <p>B2.4. Dar e obter información sobre datos</p>	<p>SLEB2.2. Utiliza de xeito espontáneo as formas de cortesía máis sinxelas e habituais relativas a saúdos, despedidas, agradecementos e presentacións, colaborando para entender e facerse entender, e fai e responde intelixiblemente preguntas sinxelas sobre si mesmo/a e sobre actividades moi comúns da vida social diaria e do tempo libre, en situacións de comunicación significativas para a súa idade e o seu nivel escolar.</p>	<p>CCL CAA CCEC CD</p>
<p>memorizados.</p> <p>– Expresión da mensaxe con claridade e coherencia básica, estruturándoa adecuadamente e axustándose, de ser o caso, aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto memorizados e traballados na clase previamente.</p> <p>– Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles.</p> <p>– Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos.</p> <p>– Lingüísticos:</p> <p>– Modificación de palabras de significado parecido.</p> <p>– Definición ou paráfrase dun termo ou expresión.</p>	<p>básicos persoais e bens e servizos moi elementais, utilizando un repertorio moi básico de expresións moi sinxelas e habituais sobre estes datos.</p>	<p>SLEB2.3. Desenvólvese entendendo o suficiente e facéndose entender en situacións moi habituais</p> <p>relacionadas coa xestión e transaccións moi sinxelas relativas a necesidades inmediatas, nas que pide e dá información sobre lugares, horarios, datas, prezos, cantidades e actividades máis comúns para a súa idade e o seu nivel escolar.</p> <p>SLEB2.4. Participa en conversas informais breves e moi básicas, cara a cara, e reacciona adecuadamente para establecer contacto social elemental, intercambiar información moi básica, manifestar os seus gustos, facer invitacións e ofrecementos elementais (invitar a ir a unha actividade, pedir ou ofrecer algo na clase, etc.), e pedir e dar indicacións moi básicas para ir a un lugar.</p> <p>SLEB2.5. Preséntase e dá e obtén información básica e sinxela sobre si mesmo/a e sobre o funcionamento de bens e servizos relativos a temas moi cotiáns (horarios dun museo, maneira de chegar, etc.), en conversas moi básicas sobre temas predicibles, se pode solicitar, con preguntas sinxelas e directas, a colaboración da persoa interlocutora para entender e facerse entender.</p>	<p>CCL CAA CCEC CD</p> <p>CCL CAA CCEC CD</p> <p>CCL CAA CCEC CD</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Uso da lingua materna ou "estranxeirizar" palabras da lingua meta. - Petición de axuda. - Paralingüísticos: - Sinalización de obxectos, uso de deícticos ou realización de accións que aclaran o significado. - Uso de linguaxe corporal culturalmente pertinente 			
	<p>(acenos, expresións faciais, posturas, e contacto visual ou corporal).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uso de elementos cuasiléxicos (hum, puah, etc.) de valor comunicativo. <p>B2.2. Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender.</p> <p>B2.3. Rutinas ou modelos elementais de interacción segundo o tipo de situación de comunicación: chegada e saída do centro docente, conversa telefónica, compravenda e outras, igualmente cotiás moi básicas.</p>			
	Bloque 3. Comprensión de textos escritos			
a c d i	<p>B3.1. Estratexias de comprensión: Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema, a partir da información superficial: imaxes, organización na páxina, títulos de cabeceira, etc. Identificación do tipo de lectura demandado pola tarefa (en superficie ou oceánica, selectiva, intensiva ou extensiva). Distinción de tipos de comprensión necesarios para a</p>	<p>B3.1. Utilizar estratexias de lectura (recursos ás imaxes, aos títulos e a outras informacións visuais, aos coñecementos previos sobre o tema ou sobre a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece), identificando a información máis importante e deducindo o significado de palabras e expresións non coñecidas.</p>	<p>SLEB3.1. Comprende con fluidez textos adaptados relativos a temas do seu interese.</p> <p>SLEB3.2. Comprende avisos, obrigas, prohibicións e consignas básicas e predicibles, referidas a necesidades inmediatas, de estrutura moi sinxela, especialmente se contan con apoio visual.</p>	<p>CCL CD CAA CSIEE</p> <p>CCL CAA CCEC</p>

	<p>realización da tarefa (sentido xeral, información esencial e puntos principais). Formulación de hipóteses sobre contido e contexto. Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais, e do</p>	<p>B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas, e comprender avisos, obrigas e prohibicións moi sinxelas e predicibles e traballadas previamente, referidas a necesidades inmediatas, de estrutura moi sinxela e con apoio visual. B3.3. Comprender información relevante e previsible en textos breves, moi sinxelos e ben estruturados, con conectores moi básicos e relativos a coñecementos e</p>	<p>SLEB3.3. Comprende información básica e moi sinxela de correspondencia persoal breve na que se fala de si mesmo/a e sobre sentimentos, preferencias e afeccións, referidos a temas moi cotiáns e propios da súa idade. SLEB3.4. Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo moi sinxelo, e con apoio visual, sobre</p>	<p>CCL CAA CCEC CCL CAA CCEC CD</p>
	<p>coñecemento e as experiencias noutras linguas. - Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. B3.2. Soletreo e asociación de grafía, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.</p>	<p>experiencias propias da súa idade. B3.4. Comprende textos propios de situacións cotiás próximas onde se dan a coñecer bens se servizos ou acontecementos (anuncios publicitarios elementais, folletos, catálogos, invitacións, etc.), e con apoio visual cando teña certa dificultade.</p>	<p>temas coñecidos como actividades escolares e de lecer, hábitos saudables, etc., próximos á súa idade e á súa experiencia.</p>	
	Bloque 4. Producción de textos escritos			
a c d i	<p>B4.1. Estratexias de produción: Planificación: Mobilización e coordinación das propias competencias xerais e comunicativas co fin de realizar eficazmente a tarefa (repasar o que se sabe sobre o tema, o que se pode ou se quere dicir, etc.). Localización e uso adecuado de recursos lingüísticos ou temáticos (uso dun dicionario ou dunha gramática, obtención de axuda, etc.). Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos moi sinxelos de textos escritos, para elaborar os propios textos. Execución: Elaboración dun borrador seguindo textos modelo. Estruturação do contido do texto. Organización do texto en parágrafos curtos abordando en cada un unha idea principal, conformando entre todos o seu significado ou a idea global.</p>	<p>B4.1. Aplicar estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final) a partir de modelos moi estruturados e con axuda previa na aula. B4.2. Completar documentos moi básicos nos que se solicite información persoal. B4.3. Escribir mensaxes moi sinxelas e moi breves con información, instrucións e indicacións moi básicas relacionadas con actividades cotiás e de necesidade inmediata. B4.4. Producir textos curtos a partir de modelos sinxelos e básicos, cunha finalidade determinada propia da súa idade e do seu nivel escolar, e cun formato preestablecido, en soporte tanto impreso como dixital, amosando interese pola presentación limpa e ordenada do texto.</p>	<p>SLEB4.1. Elabora textos sinxelos a partir de modelos, empregando expresións e enunciados traballados previamente, para transmitir información ou con intencións comunicativas propias da súa idade e do seu nivel escolar. SLEB4.2. Completa un cuestionario sinxelo con información persoal moi básica e relativa aos seus datos persoais, aos seus intereses ou ás súas afeccións. SLEB4.3. Escribe avisos, notas, instrucións, tarxetas postais, felicitacións, bandas deseñadas, tiras cómicas e mensaxes en soporte dixital moi sinxelas e breves, relativos a actividades presentes e a necesidades inmediatas.</p>	<p>CCL CD CAA CSIEE CCL CAA CCEC CD CCL CAA CCEC CD</p>

	<p>Exposición da mensaxe con claridade</p>		<p>SLEB4.4. Escribe correspondencia moi breve e sinxela, a partir dun modelo, substituíndo unha palabra ou expresión por outra para unha funcionalidade ou tarefa determinada (informar, preguntar, invitar, etc.) tanto de forma manuscrita como en formato dixital, cunha presentación limpa e ordenada.</p>	<p>CCL CAA CCEC CD</p>
	<p>axustándose aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto. Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. Recurso aos coñecementos previos (utilizar frases feitas e locucións, do tipo "agora volvo", "paréceme ben", etc.). Revisión: Identificación de problemas, erros e repeticións. Atención ás convencións ortográficas e aos signos de puntuación. Presentación coidada do texto (marxes, limpeza, tamaño da letra, etc.). Reescritura definitiva.</p>			
	<p>Bloque 5: Coñecemento da lingua, e consciencia intercultural e plurilingüe</p>			
<p>a c d i o</p>	<p>B5.1. Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos. Sons e fonemas vocálicos. Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións. Procesos fonolóxicos máis básicos. Acento fónico dos elementos léxicos illados e na oración. B5.2. Patróns gráficos e convencións ortográficas. Uso das normas básicas de</p>	<p>B5.1. Discriminar patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso máis básico, recoñecendo o seu significado evidente, e pronunciar e entoar con razoable comprensibilidade, aínda que teña que repetir varias veces para se facer entender. B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas, tipográficas e de puntuación, con corrección</p>	<p>SLEB5.1. Identifica sons e grafías de fonemas básicos, produce con suficiente intelixibilidade léxico e estruturas moi básicas, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.) e persevera no uso de patróns moi básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases.</p>	<p>CCL CAA CCEC CD</p>

	<p>ortografía da palabra. Utilización adecuada da ortografía da oración:</p>	<p>suficiente para o seu nivel escolar. B5.3. Utilizar para a comprensión e produción de textos orais e escritos os coñecementos</p>		
	<p>coma, punto e coma, puntos suspensivos, parénteses e comiñas.</p> <p>B5.3. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Recoñecemento e uso de convencións sociais básicas e normas de cortesía propias da súa idade e de rexistros informal e estándar, e da linguaxe non verbal elemental na cultura estranxeira. – Achegamento a algúns aspectos culturais visibles: hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas; condicións de vida elementais (vivenda); relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comida, lecer, deportes, comportamentos básicos, lugares máis habituais, etc.; e a costumes, valores e actitudes moi básicos e máis evidentes sobre aspectos propios da súa idade nos países onde se fala a lingua estranxeira. – Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso. – Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. <p>B5.4. Plurilingüismo:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr 	<p>socioculturais e sociolingüísticos adquiridos relativos a relacións interpersoais, comportamento e convencións sociais, respectando as normas de cortesía máis básicas nos contextos respectivos.</p> <p>B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras ou frases que descoñece a partir das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece.</p> <p>B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.</p> <p>B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, mediante os expoñentes básicos de devanditas funcións e os patróns discursivos de uso máis habitual, e utilizar un repertorio léxico suficiente para comunicar no seu nivel escolar, sempre que sexan traballados en clase previamente.</p>		
	<p>unha competencia</p>			

<p>comunicativa integrada. – Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando as competencias que se posúen como persoa plurilingüe. B5.5. Funcións comunicativas: Iniciación e mantemento de relacións persoais e sociais básicas propias da súa idade. Descrición de calidades físicas e abstractas moi básicas de persoas, obxectos, lugares e actividades. Narración de acontecementos e descrición de estados e situacións presentes, e expresión moi básica de sucesos futuros. Petición e ofrecemento de información e indicacións, e expresión moi sinxela de opinións e advertencias. Expresión do coñecemento, o descoñecemento e a certeza.</p>			
--	--	--	--

2.2. Obxectivos

- Expresar relacións lóxicas: adición (e, nem, e também); disxunción (ou, ou...ou); oposición/contraste (mas); causa (porque; por isso); finalidade (para + Inf.); comparación (mais/menos/ tão + Adj./Adv.+ (do) que/ como /quanto; maior / mais pequeno...); superlativo absoluto (-íssimo, -limo). § Relacións temporais (antes, agora, depois; em seguida, logo).
- Ser capaz de desenvolver estruturas de afirmación (sentenzas declarativas afirmativas; proforma (p. ex. eu também; certamente). Exclamación (formas elípticas: Que (+ Subst.) + Adj., p. ex. Que día lindo!; Que gentil!); sentenzas e sintagmas exclamativos, p. ex. Está bom!).
- Ser capaz de desenvolver estruturas de negación (sentenzas declarativas negativas con não, nunca; nada, nemhum nenhum(a), ninguém).
- Ser capaz de desenvolver estruturas de interrogación (sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., Quem fez o quê? Para que é isso?); interrogativas tags (p. ex., Queres ir ao cinema, não queres?).
- Ser capaz de desenvolver estruturas de expresión do tempo: pasado (pretérito perfeito simple e composto, imperfeito); presente (presente); futuro (ir + Inf., presente do indicativo + Adv.; haverde)...
- Ser capaz de desenvolver estruturas de expresión do aspecto: puntual (tempos simples); durativo (estar a + Inf., presente, pretérito imperfeito e pretérito perfeito composto do

indicativo; continuar + Ger.); habitual (tempos simples (+ Adv.), p. ex. No verño está calor).

- Ser capaz de desenvolver estruturas de expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); permiso (poder + Inf.; ser posíbel/permitido + Inf.), intención (pensar + Inf.; querer de /ter de + Inf., pretérito imperfecto gostar de + Inf.), capacidade (é capaz de + Inf.; saber); posibilidade/probabilidade (poder; deber; ser posíbel / imposible + Inf.; talvez); obrigación (imperativo).
- Ser capaz de desenvolver estruturas de expresión da existencia (p. ex., ser, estar, haver/ter); a entidade (substantivos contables/incontables/colectivos/ compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/tónicos); determinantes); a calidade (-ísimo, ílimo; muito raro; melhor).
- Ser capaz de desenvolver estruturas de expresión da cantidade: (singular/plural, cardinais e ordinais); indefinida, absoluta (p. ex. todo, maioría, ambos, nenhum...) ou relativa (p. ex. muito; tão; um pouco).
- Ser capaz de desenvolver estruturas de expresión do espazo (preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia; movemento, dirección, orixe e acomodación).
- Ser capaz de desenvolver estruturas de expresión do tempo (expresións, preposicións e locucións de tempo (momento puntual (p. ex., são quinze para as três; em 1999), divisións (p. ex., días, meses; século; estación) e indicacións (p. ex., atrás, cedo, tarde) de tempo; duración (p. ex., de/desde...a; durante); anterioridade (ainda; ontem); posterioridade (depois, logo, próxima segunda-feira); secuencia (primeiro, depois, finalmente); simultaneidade (ao mesmo tempo); frecuencia (p. ex., geralmente; usualmente).
- Ser capaz de desenvolver estruturas de expresión do modo (expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex., devagar, pior).

2.3. Temporalización

Os días que aparecen na temporalización son orientativos e sometidos a variación para adaptárense ao calendario real do curso.

PRIMEIRO TRIMESTRE	
SEMANAS	CONTIDOS
1ª	B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B5.1, 2, 4 Repaso do vocabulario básico visto o curso anterior. Lembrar os saídos, presentacións e convencións. Realización dalgunhas actividades das unidades de revisión 1 e 2 (temas 1 a 6, vistos

	<p>en 1º ESO) Sons específicos (sibilantes sonoras e xordas, v/b, nasais...) Peculiaridades ortográficas . Frases afirmativas...</p>
2ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 3, 2, 4 B5.1, 2, 3, 4 Repasar con material audiovisual e impreso complementario: convencións sociais (saúdos, tratamento) da escola e vocabulario de elementos da aula. Verbos: ser, estar, haver (pres. indicativo) Alfabeto. Outros sons do portugués. Peculiaridades ortográficas . Frases afirmativas. Lembrar a lusofonía. Oír acentos: brasileiro, angolano...</p>
3ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 3, 2, 4 B3.1, 2 B4.1, 2, 3, 4 B5.1, 2, 3, 4 Iniciar tema 7 Aconsellar, indicar direccións. Imperativo Fonética: g</p>
4ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B2.3 B3.1, 2, 3 B4.2 B5.1, 2, 3, 4 Tema 7(cont.): Recoñecer instrucións, seguir un plano, Vocabulario de indicación de direccións, preposicións, indefinidos, pronomes</p>
5ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 3, 4</p>

	<p>B3.1, 2, 3, 4 B4.3,4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 7 libro de texto+ material audiovisual e impreso complementario: Revisión do tema 7. Describir unha cidade. Traballo e exposición oral. Ampliación.</p>
6ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 3, 2, 4 B3.1, 2, 3, 4 B4.3 B5.1, 2, 3, 4 Tema 8: falar de festas populares e de tradicións. Pretérito perfecto simple: ser, ir, estar, ter e verbos regulares.</p>
7ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1,2 ,3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 8 libro de texto+ material impreso e audiovisual complementario: falar sobre acontecementos pasados. Hábitos. Accións relacionadas co pasado. Fonética e ortografía: c (qu/ç)</p>
8ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B2.3 B3.1, 2, 3, 4</p>

	<p>B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 8 libro de texto+ material audiovisual e impreso complementario: Defender puntos de vista, argumentar, desenvolver a comprensión oral. Já, ainda não, haver de+inf.</p>
9 ^a	<p>Inicio da unidade de revisión 3 (realización das actividades correspondentes ás unidades 7 e 8) B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B2.3 B5.1, 2, 3, 4 Realización e corrección</p>
10 ^a	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2,3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Continuación coa realización das actividades de repaso. Afirmación das estruturas vistas nas dúas unidades 7 e 8.</p>
11 ^a	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Material audiovisual e impreso complementario: Aspectos culturais da cultura portuguesa relacionados cos temas 7 e 8. Posta en práctica das estruturas argumentativas aprendidas. Actividades de ampliación e consolidación.</p>
12 ^a	<p>Preparación da proba de avaliación. Lecturas breves literarias, frases feitas relacionadas cos temas 7e 8</p>
13 ^a	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2,3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Proba avaliación e corrección proba avaliación. Posta en común de erros e dúbdidas.</p>
14 ^a	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2,3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B4.4 B5.1, 2, 3, 4 Actividades relacionadas co Nadal: costumes nos países</p>

	<p>lusófonos , culinaria, festas, costumes, expresións...</p>
--	---

SEGUNDO TRIMESTRE	
SEMANAS	CONTIDOS
1ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B5.1, 2, 4 Tema 9. Inicio.</p> <p>Falar de acción pasadas. Expresións de cortesía. PPS (verbos irregulares: trazer, fazer, dizer, ver, vir, pôr, dar) Sons nasais. Fórmulas de cortesía. Material audiovisual. Prácticas de aula desta parte da unidade</p>
2ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 3, 2, 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 9 (cont.) libro texto+ material audiovisual e impreso complementario: Planificar unha festa. Vocabulario de festas: utensilios domésticos, etc. Continuación verbos irregulares en PPS (conseguir, saber, poder). Afirmar verbos semanas anteriores.</p>
3ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 3, 2, 4 B3.1, 2 B4.1, 2, 3, 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 9 libro texto+ material audiovisual e impreso complementario: Ampliación e afirmación dos contidos vistos nas semanas anteriores. Enviar convites. Vocabulario convites. Fórmulas expresión de cortesía de convites. Práctica na aula.</p>
4ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B2.3 B3.1, 2, 3</p> <p>B4.2 B5.1, 2, 3, 4 Tema 9 libro de texto+ material audiovisual e impreso complementario: revisión do visto na unidade e introdución a variantes da lusofonía neste campo. Revisión 3 libro de texto correspondenta a esta unidade.</p>
5ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4</p>

	<p>B2.3 B3.1, 2,3, 4 B4.3,4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 10. Inicio. Vocabulario: relatar accións no pasado. . Escribir unha carta. PPS (verbos irregulares: haver, saber, poder, querer)</p>
6ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 3, 2, 4 B3.1, 2,3, 4 B4.3 B5.1, 2, 3, 4 Tema 10. Cont. libro de texto+ material audiovisual e impreso complementario: Relatar feitos pasados, presentes e futuros.</p>
7ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1,2 ,3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 10 libro (continuación) de texto+ material audiovisual e impreso complementario: Falar de experiencias de vida. Experiencias de vida(vocabulario) Pronomes persoais de C.D.</p>
8ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B2.3 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 10 libro de texto+ material audiovisual e impreso complementario: Viaxes. Vocabulario de</p>

	viaxes. Sons: o (abertas e pechadas)
9ª	B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B2.3 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 10 libro de texto+ material audiovisual e impreso complementario: Viaxes. Vocabulario de viaxes. Sons: o (abertas e pechadas)
10ª	B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B2.3 B5.1, 2, 3, 4 Tema 10 libro de texto+ material audiovisual e impreso complementario. Relatos biográficos: Verbos irregulares PPS: poder, querer, saber, ver, vir, ler...
11ª	B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 10: material audiovisual e impreso complementario: Traballos individuais e posta en común relacionados co tema. Revisión e preparación das probas de avaliación
12ª	B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Temas 9 e 10.. Proba de avaliación. Entrega e revisión das probas de avaliación. Corrección de erros.

TERCEIRO TRIMESTRE	
SEMANAS	CONTIDOS
1 ^a	B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B3.1 B4.1 B5.1, 2, 4. Tema 11. Inicio. Falar das vacacións. Lembrar o visto na avaliación anterior e iniciar o novo tema. Presentar os contidos e obxectivos do último trimestre: temas 11 e 12 e unidade de revisión 4. Revisión do visto na totalidade do curso.
2 ^a	B1.2, 3, 4, B2.1, 3, 2, 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 11 libro texto+ material audiovisual e Impreso complementario: Contrucións: andar a+ infinitivo; costumar+ infinitivo. Presentar Características profesionais. Vocabulario profesións.
3 ^a	B1.2, 3, 4, B2.1, 3, 2, 4 B3.1, 2 B4.1, 2, 3, 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 11 libro texto+ material audiovisual e impreso. Falar dos obxectivos e Intereses profesionais. Experiencias profesionais (dos país e nais...) complementario.
4 ^a	B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B2.3 B3.1, 2, 3 B4.2 B5.1, 2, 3, 4 Tema 11 libro de

	<p>texto+ material audiovisual e Impreso complementario: Definir perfís profesionais. Características profesionais. Partícula pasiva: se. Sons: e (aberto/pechado)</p>
5ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B2.3 B3.1, 2,3, 4 B4.3,4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 11 libro de texto+ material audiovisual e impreso complementario: O currículum vitae. Como facer unha entrevista. Vocabulario. Pronomes relativos.</p>
6ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 3, 2, 4 B3.1, 2,3, 4 B4..3 B5.1, 2, 3, 4 Tema 11 libro de texto+ material audiovisual e impreso complementario: Facer e responder enquisas na rúa... Vocabulario de enquisas. Entrevistas. Pronomes persoais de CD (excepcións). Adverbios en – mente.</p>
7ª 11 e 13 de maio	<p>B1.2, 3, 4, B2.1,2,3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 12. Inicio libro de texto. Presentación do tema: contidos e obxectivos. Falar de accións habituais no pasado.</p>
8ª 18 e 20 de maio	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 12 libro de texto+ material audiovisual e impreso complementario: Accións habituais no pasado. Pretérito imperfecto. Antigamente, dantes...</p>
9ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 4 B2.3 B5.1, 2, 3, 4 Tema 12 libro de texto+ material</p>

	<p>audiovisual e Impreso complementario: Expresar agrado ou desagrado. Analizar problemas da adaptación a un novo país ou cultura. Vocabulario do tema.</p>
10ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2,3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4.3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Tema 12. Libro de texto e material audiovisual e Impreso complementario. Palabras que poden causar confusión.</p>
11ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4.1, .3. 4 B5.1, 2, 3, 4 Material audiovisual e Impreso complementario: Aspectos culturais. países lusófonos. Comparar países e hábitos. Unidade de revisión 4. Preparación proba. Revisión de dúbidas. Proba final.</p>
12ª	<p>B1.2, 3, 4, B2.1, 2, 3, 4 B3.1, 2, 3, 4 B 4. 1, .3. 4 B5.1, 2, 3, 4. Revisión das probas. Erros. Aclaración de dúbidas. Material</p>

	<p>audiovisual e impreso complementario. Actividades de ampliación relacionadas co nivel a1. Falar das vacacións e despedida.</p>
--	---

2.4. Sistema de cualificación

60%	Dous parciais por avaliación, sobre os contidos dados na aula.
30%	Traballo de exposición oral e oralidade na aula
10%	Proba/traballo do libro de lectura

A avaliación é continua canto aos contidos dados e examinados nos parciais, mais as probas ou traballos de lectura hai que superalos en cada un dos trimestres.

A recuperación das unidades poderá realizarse ao longo do curso no momento ou momentos que a ou o docente decidan. Farase a través de unha ou varias probas escritas ou/e dunha táboa de indicadores sobre as partes da materia non superadas.

Buscarase darlle unha atención individualizada ó estudantado, con vistas de personalizar o proceso de recuperación e favorecer a aprendizaxe de cada estudante atendendo as súas cualidades e condicionantes particulares.

3. 4º de ESO

3.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

	Bloque 1. Comprensión de textos orais	
--	---------------------------------------	--

	<p>B1.1. Estratexias de comprensión: Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema. Identificación do tipo textual, adaptando a comprensión a el. Distinción de tipos de comprensión (sentido xeral, información esencial e puntos principais). Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto. Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paralingüísticos (acenos, entoación, etc.). Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas, e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.). Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos.</p> <p>B1.2. Tolerancia da comprensión parcial ou vaga</p>	<p>B1.1. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para a comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto.</p> <p>B1.2. Identificar a información esencial, os puntos principais e os detalles máis relevantes en textos orais breves e ben estruturados, transmitidos de viva voz ou por medios técnicos e articulados a velocidade lenta ou media, nun rexistro formal, informal ou neutro, e que versen sobre asuntos cotiáns en situacións habituais ou sobre temas xerais ou do propio campo de interese nos ámbitos persoal, público e educativo, sempre que as condicións acústicas non distorsionen a mensaxe e se poida volver escoitar o dito.</p> <p>B1.3. Comprender o esencial en situacións que impliquen a solicitude de información xeral (datos persoais básicos, lugares, horarios, datas, prezos, cantidades e actividades cotiás, etc.), sempre que se fale con lentitude e con claridade.</p>	<p>SLEB1.1. Nas actividades de aula, persevera no seu proceso de comprensión, axustándoo ás necesidades da tarefa (de comprensión global, selectiva ou detallada) e mellorándoo, de ser o caso: facendo anticipacións do que segue (palabra, frase, resposta, etc.) e inferindo o que non se comprende e o que non se coñece mediante os propios coñecementos e as experiencias doutras linguas.</p> <p>SLEB1.2. Capta os puntos principais e os detalles salientables de indicacións, anuncios, mensaxes e comunicados breves, articulados de xeito lento e claro (por exemplo, por megafonía, ou nun contestador automático), sempre que as condicións acústicas sexan boas e o son non estea distorsionado.</p> <p>SLEB1.3. Comprende, nunha conversa formal ou nunha entrevista na que participa (por exemplo, nun centro docente), preguntas sobre asuntos persoais ou educativos (datos persoais, intereses, preferencias e gustos persoais e</p>	<p>CCL CAA CSC CCEC</p> <p>CCL CAA CSC CCEC CD</p> <p>CCL CAA CSC CCEC CD</p>
<p>nunha situación comunicativa.</p> <p>B1.3. Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando repetición do dito.</p>	<p>B1.4. Comprender o esencial en conversas sinxelas, básicas e breves sobre descrições, narracións, puntos de vista e opinións relativos a temas frecuentes e de necesidade inmediata relativas ao ámbito persoal, sempre que se fale con lentitude, articulando de forma clara e comprensible, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito.</p> <p>B1.5. Comprender o sentido xeral e información moi relevante e sinxela de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares e predicibles, previamente traballados, e de programas de televisión tales como boletíns meteorolóxicos ou informativos, sempre que as imaxes porten gran parte da mensaxe.</p>	<p>educativos, coñecemento ou descoñecemento, etc.), así como comentarios sinxelos e predicibles relacionados con estes, sempre que poida pedir que se lle repita, aclare ou elabore algo do que se lle dixo.</p> <p>SLEB1.4. Entende información relevante do que se lle di en transaccións e xestións cotiás e estruturadas (por exemplo, en hoteis, tendas, albergues, restaurantes, espazos de lecer ou centros docentes), sempre que se fale amodo e con claridade.</p>		<p>CCL CAA CSC CCEC</p> <p>CCL CAA CSC CCEC</p>

			<p>SLEB1.5. Comprende, nunha conversa informal na que participa, descrições, narracións, puntos de vista e opinións formulados de xeito simple sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas do seu interese, cando se lle fala con claridade, amodo e directamente, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou reformular o dito.</p>	<p>CCL CAA CSC CCEC</p>
			<p>SLEB1.6. Identifica a información esencial de programas de televisión e presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre asuntos cotiáns ou do seu interese familiares e predicibles articulados con lentitude e claridade (por exemplo, noticias, documentais ou entrevistas), cando as imaxes portan gran parte da mensaxe.</p>	<p>CCL CAA CSC CCEC CD</p>
	Bloque 2. Producción de textos orais			
a c d i	<p>B2.1. Estratexias de produción: – Planificación: – Identificar o contexto, o destinatario e a finalidade da produción ou da interacción.</p>	<p>B2.1. Pronunciar de xeito intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.</p>	<p>SLEB2.1. Fai presentacións breves e ensaiadas, seguindo un esquema lineal e estruturado, sobre aspectos concretos de temas do seu interese ou relacionados cos seus estudos, e responde a</p>	<p>CCL CAA CSC CCEC</p>
	<p>– Adecuar o texto ao destinatario, ao contexto e á canle, escollendo os expoñentes lingüísticos necesarios</p>	<p>B2.2. Coñecer e saber aplicar as estratexias máis adecuadas para producir textos orais monolóxicos ou dialóxicos breves e de estrutura</p>	<p>preguntas previsibles breves e sinxelas de oíntes sobre o contido destas.</p>	

<p>para lograr a intención comunicativa. Execución: Concibir a mensaxe con claridade, distinguindo a súa idea ou ideas principais e a súa estrutura básica. Activar os modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados. Expressar a mensaxe con claridade e coherencia básica, estruturándoa adecuadamente e axustándose, de ser o caso, aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto memorizados e traballados en clase previamente. Reaxustar a tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (limitar o que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. Compensar as carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos. Lingüísticos: Modificar palabras de significado parecido. Definir ou parafrasear un termo ou expresión. Usar a lingua</p>	<p>simple e clara, utilizando, entre outros, procedementos como a adaptación da mensaxe a patróns da primeira lingua ou outras, ou o uso de elementos léxicos aproximados, se non se dispón doutros máis precisos. B2.3. Intercambiar de xeito intelixible información sobre transaccións e xestións cotiás moi habituais, usando un repertorio básico de palabras e frases simples memorizadas, e facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se lle repita ou repetir o dito. B2.4. Producir textos breves e comprensibles, tanto en conversa cara a cara como por teléfono ou por outros medios técnicos, nun rexistro neutro ou informal, cunha linguaxe sinxela. B2.5. Dar, solicitar e intercambiar información sobre temas de importancia na vida cotiá e asuntos coñecidos ou de interese persoal, educativo ou ocupacional, e xustificar brevemente os motivos de determinadas accións e plans, aínda que ás veces haxa interrupcións ou vacilacións, resulten evidentes as pausas e a reformulación para organizar o discurso e seleccionar expresións e estruturas, e a persoa interlocutora teña que solicitar ás veces que se lle repita o dito.</p>	<p>SLEB2.2. Participa en conversas informais breves e sinxelas, cara a cara ou por teléfono, ou por outros medios técnicos, nas que establece contacto social básico, intercambia información e expresa de xeito sinxelo opinións e puntos de vista, fai invitacións e ofrecementos, pide e ofrece cousas, pide e dá indicacións ou instrucións, ou discute os pasos que hai que seguir para realizar unha actividade conxunta, facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito.</p> <p>SLEB2.3. Desenvólvese coa debida corrección en xestións e transaccións cotiás, como son as viaxes, o aloxamento, o transporte, as compras e o lecer (horarios, datas, prezos, actividades, etc.), seguindo normas de cortesía básicas (saúdo e tratamento), facéndose comprender aínda que a persoa interlocutora necesite que se repita ou repetir o dito.</p> <p>SLEB2.4. Desenvólvese de xeito simple pero suficiente nunha conversa formal, nunha reunión ou nunha entrevista (por exemplo, para realizar un curso de verán), achegando información relevante, expresando de xeito sinxelo as súas ideas sobre temas habituais, dando a súa opinión sobre problemas prácticos cando se lle pregunta directamente, e reaccionando de forma simple ante comentarios, sempre que poida pedir que se lle repitan os puntos</p>	<p>CCL CAA CSC CCEC CD</p> <p>CCL CAA CSC CCEC CD</p> <p>CCL CAA CSC CCEC CD</p>
--	--	---	--

	materna ou "estranxeirizar" palabras da lingua meta. – Pedir axuda. Paralingüísticos: Sinalar obxectos, usar deícticos ou realizar accións que aclaran o significado. Usar linguaxe corporal culturalmente pertinente (xestos, expresións faciais, posturas, contacto visual ou corporal). Usar elementos cuasiléxicos (hum, puah...) de valor comunicativo. B2.2. Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender. B2.3. Rutinas ou modelos básicos de interacción segundo o tipo de situación de comunicación.		clave, se o necesita.	
	Bloque 3. Comprensión de textos escritos			
a c d e i	B3.1. Estratexias de comprensión: Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema, a partir da información superficial: imaxes, organización na páxina, títulos de cabeceira, etc. Identificación do tipo de lectura demandado pola tarefa (en superficie ou oceánica, selectiva, intensiva ou extensiva). Distinción de tipos de comprensión necesarios para a realización da tarefa (sentido xeral, información esencial e puntos principais).	B3.1. Utilizar estratexias de lectura (recurso ás imaxes, títulos e outras informacións visuais, e aos coñecementos previos sobre o tema ou a situación de comunicación, e aos transferidos desde as linguas que coñece), identificando a información máis importante e deducindo o significado de palabras e expresións non coñecidas. B3.2. Seguir instrucións e consignas básicas sinxelas e predicibles, referidas a necesidades inmediatas, e con apoio visual. B3.3. Comprender información relevante e previsible en textos	SLEB3.1. Capta o sentido xeral e algúns detalles importantes de textos xornalísticos breves, en calquera soporte e sobre temas xerais ou do seu interese e moi coñecidos, se os números, os nomes, as ilustracións e os títulos constitúen grande parte da mensaxe. SLEB3.2. Identifica, con axuda da imaxe, instrucións xerais breves e sinxelas de funcionamento e manexo de aparellos de uso cotián, así como instrucións claras para a realización de actividades e normas de seguridade	CCL CAA CSC CCEC CD CCL CAA CSC CCEC CD
	Formulación de hipóteses sobre	descriptivos ou narrativos breves,	básicas.	

	<p>contido e contexto. Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais, e do coñecemento e experiencias noutras linguas. Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos. B3.2. Soletreo e asociación de grafa, pronuncia e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.</p>	<p>sinxelos e ben estruturados, relativos a experiencias e coñecementos propios da súa idade e do seu nivel escolar. B3.4. Identificar a información esencial, os puntos máis relevantes e detalles importantes en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, breves e ben estruturados, escritos nun rexistro formal ou neutro, que traten de asuntos cotiáns, de temas de interese ou relevantes para os propios estudos e as ocupacións, e que conteñan estruturas sinxelas e un léxico de uso común.</p>	<p>SLEB3.3. Comprende correspondencia persoal sinxela, en calquera formato, na que se fala de si mesmo/a; se describen persoas, obxectos, lugares e actividades; se narran acontecementos presentes, pasados e futuros, e se expresan de xeito sinxelo sentimentos, desexos e opinións sobre temas xerais, coñecidos ou do seu interese.</p> <p>SLEB3.4. Entende o esencial de correspondencia formal na que se informa sobre asuntos do seu interese no contexto persoal ou educativo (por exemplo, sobre unha bolsa para realizar un curso de idiomas).</p> <p>SLEB3.5. Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados sobre temas relativos a asuntos do seu interese, sempre que poida reler as seccións difíciles.</p>	<p>CCL CAA CSC CCEC</p> <p>CCL CAA CSC CCEC</p> <p>CCL CAA CSC CCEC CD</p>
<p>Bloque 4: Producción de textos escritos</p>				
<p>a c d i</p>	<p>B4.1. Estratexias de produción: Planificación: Mobilización e coordinación das propias competencias xerais e comunicativas, co fin de realizar eficazmente a tarefa (reparar o que se sabe sobre o tema, o que se pode ou se quere dicir, etc.). Localización e uso adecuado de recursos lingüísticos ou temáticos (uso dun</p>	<p>B4.1. Aplicar estratexias básicas para producir textos (elección da persoa destinataria, finalidade do escrito, planificación, redacción do borrador, revisión do texto e versión final), a partir de modelos ben estruturados e traballados previamente. B4.2. Completar documentos básicos nos que se solicite información persoal ou relativa aos seus estudos ou á súa formación. B4.3. Escribir mensaxes sinxelas e breves con</p>	<p>SLEB4.1. Escribe correspondencia persoal breve na que se establece e mantén o contacto social (por exemplo, con amigos/as noutros países); se intercambia información; se describe en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais, de dan instrucións e se fan e aceptan ofrecementos e suxestións (por exemplo, cancelación, confirmación ou modificación dunha invitación ou duns plans) e se expresan opinións de xeito sinxelo.</p>	<p>CCL CAA CSC CCEC</p>

			<p>SLEB4.4. Escribe correspondencia formal básica e breve, dirixida a institucións públicas ou privadas ou entidades comerciais, fundamentalmente para solicitar información, respectando as convencións formais e as normas de cortesía básicas deste tipo de textos, cunha presentación limpa e ordenada.</p>	<p>CCL CAA CSC CCEC CD</p>
<p>Bloque 5: Coñecemento da lingua, e consciencia intercultural e plurilingüe</p>				
a c d i o	<p>B5.1. Padróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos: Sons e fonemas vocálicos. Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións.</p> <p>– Procesos fonolóxicos máis básicos. – Acento fónico dos elementos léxicos illados e na oración.</p> <p>B5.2. Padróns gráficos e convencións ortográficas: – Uso das normas básicas de ortografía da palabra. – Utilización adecuada da ortografía da oración: coma, punto e coma, puntos suspensivos, parénteses e comiñas.</p> <p>B5.3. Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: – Recoñecemento e uso de convencións sociais básicas e normas de cortesía propias da súa idade e de rexistros informal e estándar, e da linguaxe non verbal elemental na cultura estranxeira. – Achegamento a algúns aspectos culturais visibles:</p>	<p>B5.1. Discriminar padróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación de uso máis común, recoñecendo os seus significados evidentes, e pronunciar e entoar de xeito claro e intelixible con razoable comprensibilidade, malia o acento estranxeiro moi evidente ou erros de pronuncia que non interrompan a comunicación, e que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións de cando en vez. B5.2. Recoñecer e utilizar as convencións ortográficas básicas, tipográficas e de puntuación, así como abreviaturas e símbolos de uso común, e os seus significados asociados, con corrección suficiente para o seu nivel escolar. B5.3. Utilizar para a comprensión e a produción de textos orais e escritos os coñecementos socioculturais e sociolingüísticos adquiridos relativos á vida cotiá (hábitos de estudo e de traballo, actividades de lecer, incluídas manifestacións artísticas como a música ou o cine), condicións de vida e contorno, relacións interpersoais (entre homes e mulleres, no traballo, no centro docente, nas institucións, etc.), e convencións sociais (costumes e tradicións), respectando as normas de cortesía e máis básicas nos contextos respectivos. B5.4. Producir textos e inferir o significado probable de palabras ou frases que descoñece a partir das experiencias e os coñecementos</p>	<p>SLEB5.1. Produce léxico e estruturas básicas intelixibles no oral e na escrita, e trazos fonéticos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.), e utiliza con eficacia comunicativa padróns básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases.</p>	<p>CCL CD CAA CCEC</p>

<p>hábitos, horarios, actividades ou celebracións</p> <p>máis significativas; condicións de vida elementais (vivenda);</p> <p>relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comida, lecer, deportes, comportamentos proxémicos</p> <p>básicos, lugares máis habituais, etc.; e a costumes, valores e actitudes moi básicos e máis evidentes sobre aspectos propios da</p>	<p>transferidos desde as linguas que</p>		
<p>súa idade nos países onde se fala a lingua estranxeira.</p> <p>– Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso.</p> <p>– Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.</p> <p>B5.4. Plurilingüismo:</p> <p>– Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.</p> <p>– Participación en proxectos nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando positivamente as competencias que posúe como persoa plurilingüe.</p> <p>B5.5. Funcións comunicativas:</p> <p>– Iniciación e mantemento de relacións persoais e sociais básicas propias da súa idade.</p>	<p>coñece.</p> <p>B5.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.</p> <p>B5.6. Distinguir e levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, mediante os expoñentes básicos de devanditas funcións e os patróns discursivos de uso máis habitual, así como os seus significados asociados (por exemplo, utilizar unha estrutura interrogativa para facer unha suxestión); utilizar un repertorio léxico suficiente para comunicar no seu nivel escolar, e empregar para comunicarse mecanismos sinxelos bastante axustados ao contexto e á intención comunicativa (repetición léxica, elipse, deíxe persoal, espacial e temporal, xustaposición, e conectores e marcadores discursivos moi frecuentes), sempre que sexan traballados na clase previamente.</p>		

	<ul style="list-style-type: none"> - Descrición de calidades físicas e abstractas moi básicas de persoas, obxectos, lugares e actividades. - Narración de acontecementos e descrición de estados e situacións presentes, e expresión moi básica de sucesos futuros. - Petición e ofrecemento de información e indicacións, e expresión moi sinxela de opinións e 			
--	---	--	--	--

<p>advertencias.</p> <p>Expresión do coñecemento, o descoñecemento e a certeza.</p> <p>Expresión da vontade, a intención, a orde, a autorización e a prohibición.</p> <p>Expresión do interese, a aprobación, o aprecio, a satisfacción e a sorpresa, así como os seus contrarios.</p> <p>Establecemento e mantemento básicos da comunicación e a organización elemental do discurso.</p> <p>B5.6. Léxico oral e escrito básico de uso común relativo a:</p> <p>Identificación persoal elemental; vivenda, fogar e contexto; actividades básicas da vida diaria; familia e amizades; traballo, tempo libre, lecer e deporte; vacacións; saúde máis básica e coidados físicos elementais; educación e estudo; compras básicas; alimentación e restauración; transporte, tempo meteorolóxico e tecnoloxías da información e da comunicación.</p> <p>Expresións fixas, enunciados fraseolóxicos moi básicos e moi habituais (saúdos, despedidas, preguntas por preferencias, expresión sinxelas de gustos) e léxico sobre temas relacionados con contidos moi sinxelos e</p>			
---	--	--	--

<p>predicibles doutras áreas do currículo. B5.7. Estructuras sintáctico-discursivas propias de cada idioma.</p>			
---	--	--	--

3.2. Obxectivos

<p>Adquirir o capacidade de desenvolver estruturas sintáctico- discursivas de:</p> <p>Expresión de relacións lóxicas: adición (<i>não só...como também; não só... também</i>); disxunción (<i>ou, ou...ou</i>); oposición /concesión (<i>mas, mesmo assim;... embora</i>); causa (<i>por causa disso; daí que</i>); finalidade (<i>para + Inf.; para que</i>); comparación (<i>mais/menos/tão/tanto + Adj./Adv./Subst. + (do) que/como/quanto</i>); superlativo relativo (p. ex., <i>o rapaz mais distraído da turma</i>); resultado (<i>assim, portanto</i>); condición (<i>se, sem</i>); discurso indirecto (informacións, ofrecementos, suxestións e ordes). Relacións temporais (<i>enquanto, antes que, depois que, logo que, até que, sempre que</i>). Afirmación (sentenzas declarativas afirmativas; frases impersoais). Exclamación (formas elípticas: <i>Que + Subst. + (tão) + Adj.</i>, p. ex. <i>Que dia tão lindo!</i>); sentenzas e sintagmas exclamativos, p. ex. <i>Ei, esta é a minha bicicleta!; Magnífica bolsa!</i>. Negación (sentenzas declarativas negativas con <i>não, nunca; (não) nada, nenhum (a), ninguém</i>), nem. Interrogación (sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., <i>De quem é a culpa?</i>); interrogativas tag (p. ex., <i>Isto é fácil, não é?</i>); interrogativas eco). Expresión do tempo: pasado (<i>pretérito imperfeito, perfeito simples e perfeito composto e pretérito mais-que-perfeito composto</i>); presente (<i>presente</i>); futuro (<i>futuro simple; (+Adv.); haver-de</i>). Expresión do aspecto: puntual (tempos simples); durativo (presente, futuro simple, pretérito imperfeito e pretérito perfeito composto do indicativo (+ Adv.); <i>andar a + Inf.; ir + Ger.</i>); habitual (tempos simples (+ Adv.); <i>costumar+ Inf.</i>); incoativo (<i>desatar a + Inf.</i>); iterativo (<i>pretérito imperfeito do indicativo; voltar a + Inf.</i>); terminativo (<i>pretérito perfeito simples composto e pretérito mais-que-perfeito composto; vir de + Inf.</i>). Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); capacidade (<i>é capaz / incapaz de + Inf.; saber</i>); posibilidade/ probabilidade (<i>ser possível / impossível + Inf.; tal vez</i>); <i>necessidade</i> (ser preciso / <i>necessário + Inf.</i>); obrigación (<i>ser obrigatório + Inf.; imperativo</i>); <i>permissão</i> (<i>poder + Inf.; ser possível/permitido + Inf.</i>); prohibición: (não) ser possível (<i>permitido + Inf.</i>); intención (<i>pretérito imperfeito gostar de + Inf.; tratar de + Inf.; pensar + Inf.</i>). Expresión da existencia (p. ex., existir, dar-se); a entidade (substantivos contables /incontables/colectivos/compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/ tónicos); determinantes; a calidade (<i>por exemplo, bastante bom; consideravelmente caro; ótimo</i>). Expresión da cantidade (Singular/Plural; Numerais cardinais e ordinais. Cantidade: p. ex. <i>bastante, a maior parte de, mais o menos</i>. Grao: p. ex. <i>consideravelmente; bastante bem</i>). Expresión do espazo (preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia, movemento, orixe, dirección). Expresión do tempo (expresións, preposición e locucións de tempo (momento puntual (p. ex., <i>meio-dia</i>), divisións (p. ex., <i>período, fim de semana</i>) e indicacións de tempo (p. ex., <i>atrás, cedo</i>); duración (p. ex., <i>até; entre... e</i>); anterioridade (<i>anteontem, já</i>); posterioridade (<i>mais tarde, na semana que vem</i>); secuencia (<i>em primeiro lugar, depois, em último lugar</i>); simultaneidade (<i>naquele momento</i>); frecuencia (p. ex., <i>cada semana</i>). Expresión do modo (expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex., <i>á pressa</i>).</p>

3.3. Temporalización

Os contidos organízanse en cinco blocos:

Bloco 1: Comprensión de textos orais.

Bloco 2: Produción de textos orais.

Bloco 3: Comprensión de textos escritos.

Bloco 4: Producción de textos escritos.

Bloco 5: Coñecemento da lingua, e consciencia intercultural e plurilingüe.

BLOCO 1. Comprensión de textos orais (TEMPORALIZACIÓN: transversal ao longo do curso)

Estratexias de comprensión:

- Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema.
- Identificación do tipo textual, adaptando a comprensión a el.
- Distinción de tipos de comprensión (sentido xeral, información esencial e puntos principais).
- Formulación de hipóteses sobre o contido e o contexto.
- Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paralingüísticos (acenos, entoación, etc.).
- Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir do coñecemento doutras linguas, e de elementos non lingüísticos (imaxes, música, etc.).
- Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos.

Tolerancia da comprensión parcial ou vaga nunha situación comunicativa.

Perseveranza no logro da comprensión oral, reescoitando o texto gravado ou solicitando repetición do dito.

BLOCO 2 (TEMPORALIZACIÓN: transversal ao longo do curso)

Estratexias de produción:

Planificación:

– Identificación do contexto, o destinatario e a finalidade da produción ou da interacción.

– Adecuación do texto ao destinatario, ao contexto e á canle, escollendo os expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa

Execución:

– Concepción da mensaxe con claridade, distinguindo a súa idea ou as ideas principais, e a súa estrutura básica.

– Activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados.

– Expresión da mensaxe con claridade, coherencia básica e estrutura adecuada, e axustándose, de ser o caso, aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto memorizados e traballados na clase previamente.

- Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (facer concesións no que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles.

– Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos:

Lingüísticos:

– Modificación de palabras de significado parecido.

– Definición ou paráfrase dun termo ou expresión.

– Uso da lingua materna ou "estranxeirización" de palabras da lingua meta.

- Petición de axuda.

Paralingüísticos:

- Sinalación de obxectos, uso de deícticos ou realización de accións que aclaran o significado.
 - Uso da linguaxe corporal culturalmente pertinente (acenos, expresións faciais, posturas, e contacto visual ou corporal).
 - Uso de elementos cuasiléxicos (hum, puah, etc) de valor comunicativo.
- Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas para comprender e facerse comprender.
- Rutinas ou modelos elementais de interacción segundo o tipo de situación de comunicación (chegada e saída do centro docente, conversa telefónica, compravenda, etc.), igualmente cotiás e moi básicas.

BLOCO 3 (TEMPORALIZACIÓN: transversal ao longo do curso)

Estratexias de comprensión:

- Mobilización de información previa sobre o tipo de tarefa e o tema, a partir da información superficial: imaxes, organización na páxina, títulos de cabeceira, etc.
- Identificación do tipo de lectura demandado pola tarefa (en superficie ou oceánica, selectiva, intensiva ou extensiva)
- Distinción de tipos de comprensión necesarios para a realización da tarefa (sentido xeral, información esencial e puntos principais).
- Formulación de hipóteses sobre contido e contexto.

– Inferencia e formulación de hipóteses sobre significados a partir da comprensión de elementos significativos, lingüísticos e paratextuais, e do coñecemento e as experiencias noutras linguas.

Reformulación de hipóteses a partir da comprensión de novos elementos.

Soletreo e asociación de grafía, pronunciación e significado a partir de modelos escritos e expresións orais coñecidas.

BLOCO 4 (TEMPORALIZACIÓN: transversal ao longo do curso)

Estratexias de produción:

Planificación:

–Mobilización e coordinación das propias competencias xerais e comunicativas, co fin de realizar eficazmente a tarefa (repasar o que se sabe sobre o tema, o que se pode ou se quere dicir, etc.).

- Localización e uso adecuado de recursos lingüísticos ou temáticos (uso dun dicionario ou dunha gramática, obtención de axuda, etc.).

- Uso de elementos coñecidos obtidos de modelos moi sinxelos de textos escritos, para elaborar os propios textos.

Execución:

- Elaboración dun borrador seguindo textos modelo.

- Estruturación do contido do texto.

- Organización do texto en parágrafos curtos abordando en cada un unha idea principal, conformando entre todos o seu significado ou a idea global.

-Expresión da mensaxe con claridade, axustándose aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto.

- Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta) ou da mensaxe (facer concesións no que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles.

-Recurso aos coñecementos previos (utilizar frases feitas e locucións, do tipo "agora volvo", "paréceme ben", etc.).

Revisión:

- Identificación de problemas, erros e repeticións.
- Atención ás convencións ortográficas e aos signos de puntuación.
- Presentación coidada do texto (marxes, limpeza, tamaño da letra, etc.).
- Reescritura definitiva.

BLOCO 5

1er TRIMESTRE

Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación básicos.

- Sons e fonemas vocálicos.
- Sons e fonemas consonánticos e as súas agrupacións.
- Procesos fonolóxicos máis básicos.
- Acento fónico dos elementos léxicos illados e na oración.

2° TRIMESTRE

Patróns gráficos e convencións ortográficas

- Uso das normas básicas de ortografía da palabra.

- Utilización adecuada da ortografía da oración: coma, punto e coma, puntos

suspensivos, parénteses e comiñas.

Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: (**TEMPORALIZACIÓN:** transversal ao longo do curso)

- Recoñecemento e uso de convencións sociais básicas e normas de cortesía propias da súa idade e de rexistros informal e estándar, e da linguaxe non verbal elemental na cultura estranxeira.

- Achegamento a algúns aspectos culturais visibles: hábitos, horarios, actividades ou celebracións máis significativas; condicións de vida elementais (vivenda); relacións interpersoais (familiares, de amizade ou escolares), comida, lecer, deportes, comportamentos proxémicos básicos, lugares máis habituais, etc.; e a costumes, valores e actitudes moi básicos e máis evidentes sobre aspectos propios da súa idade nos países onde se fala a lingua estranxeira.

- Identificación dalgunhas similitudes e diferenzas elementais e máis significativas nos costumes cotiáns entre os países onde se fala a lingua estranxeira e o noso.

Actitude receptiva e respectuosa cara ás persoas, os países e as comunidades lingüísticas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.

Plurilingüismo: (**TEMPORALIZACIÓN:** transversal ao longo do curso)

- Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar a súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.

- Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valorando as competencias que posúe como persoa plurilingüe.

Funcións comunicativas:

- Iniciación e mantemento de relacións persoais e sociais básicas propias da súa idade.
- Descrición de calidades físicas e abstractas moi básicas de persoas, obxectos, lugares e actividades.
- Narración de acontecementos e descrición de estados e situacións presentes, e expresión moi básica de sucesos futuros.
- Petición e ofrecemento de información e indicacións, e expresión moi sinxela de opinións e advertencias.
- Expresión do coñecemento, o descoñecemento e a certeza.
- Expresión da vontade, a intención, a orde, a autorización e a prohibición.
- Expresión do interese, a aprobación, o aprecio, a satisfacción e a sorpresa, así como os seus contrarios.
- Establecemento e mantemento básicos da comunicación e a organización elemental do discurso.

Léxico oral e escrito básico de uso común relativo a:

- Identificación persoal elemental; vivenda, fogar e contexto; actividades básicas da

vida diaria; familia e amizades; traballo, tempo libre, lecer e deporte; vacacións; saúde

máis básica e coidados físicos elementais; educación e estudo; compras básicas;

alimentación e restauración; transporte, tempo meteorolóxico e tecnoloxías da

información e da comunicación.

- Expresións fixas, enunciados fraseolóxicos moi básicos e moi habituais (saúdos, despedidas, preguntas por preferencias e expresión sinxelas de gustos) e léxico sobre temas relacionados con contidos moi sinxelos e predicibles doutras áreas do currículo.
- Estructuras sintáctico-discursivas propias de cada idioma.

Contidos sintáctico-discursivos

1^{eiro} TRIMESTRE

1. Expresión de relacións lóxicas: adición (*não só...como também; não só... também*); disxunción (*ou, ou...ou*); oposición /concesión (*mas, mesmo assim;... embora*); causa (*por causa disso; daí que*); finalidade (*para + Inf.; para que*); comparación (*mais/menos/tão/tanto + Adj./Adv./Subst. + (do) que/como/quanto*; superlativo relativo (p. ex., *o rapaz mais distraído da turma*); resultado (*assim, portanto*); condición (*se, sem*); discurso indirecto (informacións, ofrecementos, suxestións e ordes).
2. Relacións temporais (*enquanto, antes que, depois que, logo que, até que, sempre que*).
3. Afirmación (sentenzas declarativas afirmativas; frases impersonais).
4. Exclamación (formas elípticas: *Que + Subst. + (tão) + Adj.*, p. ex. *Que dia tão lindo!*); sentenzas e sintagmas exclamativos, p. ex. *Ei, esta é a minha bicicleta!; Magnífica bolsa!*).

5. Negación (sentenzas declarativas negativas con *não, nunca; (não) nada, nenhum*

(*a, ninguém*), nem.

6. Interrogación (sentenzas interrogativas directas totais; sentenzas interrogativas directas QU- (p. ex., *De quem é a culpa?*); interrogativas *tag* (p. ex., *Isto é fácil, não é?*); interrogativas eco).

2º TRIMESTRE (7 de xaneiro a 26 de marzo)

7. Expresión do tempo: pasado (*pretérito imperfecto, perfeito simples e perfeito composto e pretérito mais-que-perfeito composto*); presente (*presente*); futuro (*futuro simple; (+Adv.); haver-de*).

8. Expresión do aspecto: puntual (tempos simples); durativo (presente, futuro simple, pretérito imperfecto e pretérito perfeito composto do indicativo (+ Adv.); *andar a + Inf.; ir + Ger.*); habitual (tempos simples (+Adv.); *costumar+ Inf.*); incoativo (*desatar a + Inf.*); iterativo (*pretérito imperfecto do indicativo; voltar a + Inf.*); terminativo (*pretérito perfeito simples composto e pretérito mais-que-perfeito composto; vir de + Inf.*).

9. Expresión da modalidade: factualidade (frases declarativas); capacidade (*é capaz / incapaz de + Inf.; saber*); posibilidade/ probabilidade (*ser possível / impossível + Inf.; tal vez*); *necessidade* (ser preciso / *necessário + Inf.*); obrigación (*ser obrigatório + Inf.; imperativo*); *permiso* (*poder + Inf.; ser possível/permitido + Inf.*); prohibición: (*não*) ser *possível / permitido + Inf.*); intención (*pretérito imperfecto gostar de + Inf.; tratar de + Inf.; pensar + Inf.*).

10. Expresión da existencia (p. ex., *existir, dar-se*); a entidade (substantivos

contables /incontables/colectivos/compostos; pronomes (relativos, reflexivos átonos/ tónicos); determinantes; a calidade (*por exemplo, bastante bom; consideravelmente caro; ótimo*).

3º TRIMESTRE (6 de abril a 22 de xuño)

11. Expresión da cantidade (Singular/Plural; Numerais cardinais e ordinais. Cantidade:

p. ex. *bastante, a maior parte de, mais o menos*. Grao: p. ex. *consideravelmente; bastante bem*).

12. Expresión do espazo (preposicións e adverbios de lugar, localización, distancia, movemento, orixe, dirección).

13. Expresión do tempo (expresións, preposición e locucións de tempo (momento puntual (p. ex., *meio-día*), divisións (p. ex., *período, fim de semana*) e indicacións de tempo (p. ex., *atrás, cedo*); duración (p. ex., *até; entre... e*); anterioridade (*anteontem, já*); posterioridade (*mais tarde, na semana que vem*); secuencia (*em primeiro lugar, depois, em último lugar*); simultaneidade (*naquele momento*); frecuencia (p. ex., *cada semana*).

14. Expresión do modo (expresións, preposicións e locucións prepositivas de modo, p. ex., *á pressa*).

3.4. Sistema de cualificación

60%	<ul style="list-style-type: none"> Contidos especificados anteriormente, avaliados a través de 2 parciais por avaliación que teñan nomeadamente en conta a adquisición dos contidos gramaticais e léxicos básicos, comprensión e expresión escrita e oral.
-----	---

30%	<ul style="list-style-type: none"> • 30% traballo diario na aula, oralidade, exposicións, traballos puntuais que se lle manden ao alumnado.
10%	<ul style="list-style-type: none"> • 10% probas ou traballo das lecturas

A avaliación será continua, polo que a recuperación das unidades poderá realizarse ao longo do curso no momento ou momentos que a ou o docente decidan. Farase a través de unha ou varias probas escritas ou/e dunha táboa de indicadores sobre as partes da materia non superadas. Buscarase darlle unha atención individualizada ó estudantado, con vistas de personalizar o proceso de recuperación e favorecer a aprendizaxe de cada estudante atendendo as súas cualidades e condicionantes particulares.

4. Grao mínimo de consecución para superar a materia

Consecución de competencia mínima oral e escrita:

- ✓ Saúdos, presentacións, información básica de carácter persoal.
- ✓ Descrición e localización de lugares, petición de información sobre lugares, reserva nun hotel
- ✓ Preguntas e respostas das horas do día, as partes do día, os días da semana, os meses do ano, falar e escribir sobre comidas e bebidas, solicitude dunha consumición nun establecemento, os números .
- ✓ Dar e pedir informacións de carácter persoal ou profesional ou de ocupación do tempo libre. Falar sobre accións habituais no pasado
- ✓ Convites, aceptacións e rexeitamentos moi sinxelos, escritura dunha carta moi breve, conversación básica telefónica.
- ✓ Conversación sobre vacacións, pasatempos, compras, precios, visitas médicas, marcar una cita médica, descrições físicas e psicolóxicas moi sinxelas.
- ✓ Comprender anuncios publicitarios.
- ✓ Comprender informacións, instrucións, explicacións en diferentes áreas de servizo...
- ✓ Comprender a programación televisiva.
- ✓ Comprender noticias dun xornal.
- ✓ Comprender e deixar mensaxes nun contestador (atendedor de chamadas)
- ✓ Comprender entrevistas na prensa escrita ou nunha entrevista radiofónica.
- ✓ Comprender cartas de restaurante.
- ✓ Comprender artigos da prensa escrita.
- ✓ Expresar opinións.
- ✓ Contar o argumento dunha película.
- ✓ Formular preguntas que expresan dúbida.
- ✓ Reproducir o que dixo alguén.
- ✓ Aconsellar.
- ✓ Dar información básica sobre un problema de saúde.
- ✓ Comprar, cambiar, devolver, reclamar.

- ✓ Vocabulario básico da unidades: países, cidades, profesións, números, horas, ámbito escolar, tempo libre, medios de transporte, hábitos, roupa, tiendas, familia, establecementos comerciais...
- ✓ Aplicación de coñecementos gramaticais (verbos regulares e algúns irregulares en presente de indicativo, pronomes, preposicións e adverbios básicos, algunhas perífrases de moito uso, verbos irregulares en pretérito perfecto simple, pretérito imperfecto, infinitivo persoal, futuro imperfecto, condicional, pretérito perfecto composto de indicativo...)
- ✓ Coñecemento de aspectos culturais da lusofonía (países de fala portuguesa, número de falantes, trazos culturais moi xenéricos e destacables da lusofonía: música, deportes, gastronomía...)
- ✓ Realización cunha mínima corrección, adaptada ao nivel, de buscas de información sobre temas diversos.

5. Procedementos e instrumentos para superar a materia

ESCOITAR E FALAR

Valorarase a participación na clase e a progresión na correcta pronuncia, e a aproximación ao *sotaque* portugués.

O instrumento para avaliar este apartado serán actividades propostas na clase, de expresión e de comprensión oral, que quedarán rexistradas no diario de aula e na ficha de seguimento individual do alumnado.

O alumnado realizará en cada avaliación, como mínimo, unha proba que incluíra exercicios de todas as destrezas. Nela valorarase a aprendizaxe de contidos mínimos na expresión de acontecementos da vida cotiá, co que se deberán demostrar destrezas de comprensión completando textos de todo tipo (canciós...), facendo lectura/s con pronunciación adecuada e mais monólogos ou conversas - feitas en parellas/ grupos-, nas que se deberán demostrar unha mínima fluidez e un manexo axeitado do vocabulario.

LER E ESCRIBIR

As probas correspondentes a este apartado versarán sobre os contidos desta programación e, o mesmo ca no apartado anterior, en cada avaliación o alumnado realizará, como mínimo, unha proba dividida en dúas partes: unha de comprensión e outra de expresión.

Os bloques de contidos 3 e 4 avaliaranse dentro das actividades orais e escritas propostas para os dous anteriores. Tamén se valorará o traballo individual e de grupo (realización de actividades fixadas para cada unidade, actividades de investigación, lectura...), a corrección das tarefas no caderno e a evolución na aprendizaxe.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN XERAIS

- Observación sistemática por parte do/a profesor/a
- Exercicios orais e escritos sobre as unidades traballadas
- Traballo en equipo: avaliándose a capacidade do alumnado para colaborar nas tarefas de grupo, asumindo o comportamento e a responsabilidade (data presentación dos traballos etc.).
- Traballos individuais e colectivos

- Controis trimestrais coincidindo coas tres avaliacións 6- Pequenas conversas fluídas.
- Lecturas

De non poder ser o ensino presencial ou semipresencial, utilizaranse as plataformas dixitais formuladas como ferramentas pedagóxicas para a avaliación da materia.

6. Metodoloxía didáctica

Metodoloxía activa e participativa baseada, principalmente, nas intervencións do alumnado ensaiando constantemente reproducir a lingua estudada, ben oralmente ou por escrito, con pautas e modelos ou mesmo sen eles, a través da repetición ou da creación propia.

Traballarase a oralidade a través da audición de diálogos, músicas, lecturas etc.; pero tamén da proxección de filmes, documentais e programas de televisión; e mais coa recreación de diferentes situacións comunicativas (o máis próximas á realidade).

Esta parte, que se corresponde co bloque 1, terá moita importancia. O bloque de contidos 2 traballarase con textos, relacionados ou non coas audicións, exercicios, lecturas, diálogos, buscas na rede...

7. Materiais e recursos didácticos

MATERIAL COMÚN

Dicionário básico ilustrado. Língua portuguesa. Porto Editora Lda. O Porto 2002.

Dicionário Espanhol-Português. Porto Editora Lda. O Porto 2006.

Dicionário Português-Espanhol. Porto Editora Lda. O Porto 2006.

Dicionário da Língua Portuguesa 2009. Porto Editora Lda. O Porto 2008.

Falsos amigos (LIDEL)

Praticar português. Nivel elementar. Helena Lemos (LIDEL)

Português atual 1: nivel inicial, Marta Silva (Lidel)

Português atual 2 (algún exercicio, texto e audición): nivel médio, Hermínia Malcata (LIDEL)

Gramática ativa I. (LIDEL)

Vamos lá começar (LIDEL)

Comunicar em português + CD Audio (LIDEL)

Cozinhar português. Aprenda português (LIDEL)

Recursos e enlaces na rede:

Corrector online FLIP: www.flip.pt/fliponline/tabid/294/default.aspx

Dicionário de língua portuguesa: www.priberam.pt

Instituto Camões: www.instituto-camoes.pt

Língua Ativa: www.linguativa.com.b

Linguateca: www.linguateca.pt

Lusocast: www.lusocast.com

Português em Ferrol: www.portugues-ferrol.blogspot.com
Português para nós: www.portuguesparanos.com
Público: www.publico.clix.pt
RTP: www.rtp.pt (Falamos português, Cuidado com a língua...)

SAPO: www.sapo.pt
SIC: www.sic.pt
Terra Brasil: www.terra.com.br
TSF: www.tsf.pt
Youtube Brasil: www.br.youtube.com
duolingo
rtp ensina
EMPORT

PPPLE

Vai ser fundamental o traballo con Edixgal, coa Aula Virtual e, no noso centro, coa plataforma Gsuite. P

9.1. 2º de ESO

Para o material didáctico iremos achegando material para a plataforma E-DIXGAL, a Classroom de Gsuite, ou material fotocopiabile, acorde cos contidos a impartir, tanto para a base teórica como para a práctica de exercicios. Ademais, seguirase o manual **Passaporte para portugués + Caderno de Exercícios** (LIDEL)

Libros de lectura:

Algún dos libros seleccionados pertencer á colección Educação literária de Porto Editora, que reúne obras de lectura obrigatoria no Ensino Básico e no Ensino Secundário en Portugal.

- **O diário de um banana. Tirem-me daqui!**. Jeff Kinney. Ed. Booksmile Portugal ISBN 9789897071102
- **Puto normal**. Greg James e Chris Smith; Ilustração: Erica Salcedo. Edições Gailivro, Isbn: 9789892340050

9.2. 4º da ESO

Para o material didáctico iremos achegando material para a plataforma E-DIXGAL, a Classroom de Gsuite, ou material fotocopiabile, acorde cos contidos a impartir, tanto para a base teórica como para a práctica de exercicios. Tamén nos apoiaremos eventual,mente nos seguintes manuais:

- **Na onda do portugués 3** (LIDEL)
- **Na crista da onda 4** (LIDEL)

Libros de lectura:

Algún dos libros seleccionados pertencer á colección Educação literária de Porto

Editora, que reúne obras de lectura obrigatoria no Ensino Básico e no Ensino Secundario en Portugal.

- **O Diário de Anne Frank** - Diário Gráfico. ARI FOLMAN, DAVID POLONSKY, ANNE FRANK. ISBN: 978-972-0-04044-2

- **Contos Escolhidos de Oscar Wilde**; Tradução: Carla Maia de Almeida
edição: Fábula, setembro de 2017

- **Portugal, uma viagem por Portugal continental**. Objecto Anónimo.

8. Alumnado coa materia pendente

A finais do mes de outubro manterase unha xuntanza co alumnado dos diferentes cursos que ten a materia de Lingua Galega e Literatura pendente. Proporase a entrega dun dossier de tarefas que de entregalo nos prazos que se establezan, será tido en conta positivamente á hora de puntuar e permitiralle ao alumnado presentarse a unha proba escrita que establecerá o Departamento a comezos do mes de febreiro. No caso de que a cualificación non sexa a de aprobado, o estudante sempre terá a oportunidade de se presentar aos exames extraordinarios para pendentes que se desenvolverán no mes de abril. O Departamento informará de todo isto o profesorado titor.

9. Deseño de avaliación inicial e medidas de atención á diversidade

Debido a que a disciplina é de adquisición progresiva de coñecementos, de avaliación continua con base na comunicación oral e expresión escrita, á partida procederase a facer unha avaliación inicial baseada nunha revisión xeral de coñecementos con actividades orais e escritas, dirixida a todo o alumnado.

A diversidade dentro da aula refírese tanto aos modos de aprendizaxe como ás capacidades do alumnado. Cada alumno ou alumna é diferente e hai que ter en conta esa heteroxeneidade para desenvolver de forma eficaz as súas capacidades. Non todo o alumnado aprende do mesmo xeito, os estilos de aprendizaxe dentro dun mesmo grupo son distintos; de aí a importancia de variar tanto o tipo de actividades como as técnicas de ensino utilizadas. Cando o alumnado dun mesmo grupo presente un nivel de coñecementos excesivamente dispar, tratarase de lle dar solución a este problema por medio de actividades de diferentes niveis.

10. Programación de temas transversais

Unha das vertentes dos obxectivos xerais da área é o desenvolvemento do pensamento crítico do individuo que adquirirá a súa verdadeira dimensión se o contextualizamos na realidade da sociedade. Así pois trataremos os temas

transversais primarios nos obxectivos básicos dentro da nosa área, sempre englobados no marco máis xeral de interdisciplinabilidade. Estes temas básicos que estarán sempre presentes nas nosas aulas, independentemente daqueles que priorice no centro para cada curso son:

CL:Comprensión lectora

EOE:Expresión oral e escrita

CA: Comunicación audiovisual

TIC: Tecnoloxías da información e da comunicación

E: Emprendemento.

ECC: Educación cívica e constitucional

IEHM: Desenvolvemento da igualdade efectiva entre homes e mulleres

PVX: Prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade

PRPC: Prevención e resolución pacífica de conflitos

PI: Principio de igualdade de trato e non discriminatorio por calquera condición ou circunstancia persoal e social (valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o respecto por igual aos homes e ás mulleres, e ás persoas con discapacidade, e o rexeitamento da violencia terrorista a pluralidade, o respecto ao Estado de dereito, o respecto e a consideración ás vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.)

EEIE: Espírito emprendedor e a iniciativa empresarial

EV: Educación viaria

Os valores transversais arriba mencionados terán presenza constante nas actividades que desenvolven o currículo da materia de Lingua Portuguesa, de xeito que se aproveitará cada un dos contidos e as actividades correspondentes para promovelos ou poñelos en valor.

Algúns destes valores son inherentes á propia materia e forman parte de catro dos cinco Bloques en que se organiza: Bloque 1. Comprensión de textos orais . Bloque 2. Produción de textos orais. Bloque 3. Comprensión de textos escritos. Bloque 4. Produción de textos escritos. Son os seguintes: CL (Comprensión lectora), EO (expresión oral e escrita).

Outros como TIC (Tecnoloxías da información e a comunicación) e CA (Comunicación audiovisual) son un medio constante para desenvolver os Bloques mencionados e tamén o Bloque 5: Coñecemento da lingua, e consciencia intercultural e plurilingüe. Outros elementos transversais deben ser introducidos na práctica de aula sempre que o tema ou a actividade de aula o permita, polo que a docente de 2ª Lingua estancaira-Portugués, estará atenta para aproveitar cada unha destas ocasións:

Por exemplo, os elementos transversais PI (Principio de igualdade), PVX (Prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade) e PRPC (Prevención e resolución de conflitos), que fan fincapé no trato non discriminatorio, nos valores democráticos , na igualdade entre homes e mulleres, no respecto aos discapacitados

ou no fomento de comportamentos contra calquera forma de violencia, terán presenza nos textos seleccionados ou no vocabulario, tendo especial coidado, por exemplo, co vocabulario : a advogada/o advogado, o doutor/ a doutora..., fomentando o espírito crítico do alumnado en referencia ao seximo na lingua. Por outra parte, as situacións que reproducen a vida real na práctica diaria da aula de lingua, deben ofrecer modelos que se axusten a comportamentos que favorezan a asertividade e o comportamento democrático.

Outros dos elementos a destacar son EE (Espírito emprendedor e iniciativa empresarial) e E (Emprendemento). Ambos os dous están relacionados coa autonomía e a creatividade que debe vincularse ao traballo escolar, propiciando o emprendemento por parte do alumnado.

No caso da nosa materia contamos con material na rede no site:

www.learningportuguese.eu (A Lingua portuguesa e os negocios nos países lusófonos). Este material de EMPORIT aproxima a situación relativas ao mundo dos negocios reais, pon o foco nos costumes e a cultura como vía para facilitar a introdución no mundo empresarial da lusofonía. Trátase dun material dinámico, de animación, con audio e imaxes que reproducen situacións do mundo empresarial en todos os países da lusofonía.

Por último o elemento transversal EV(Educación viaria) pode ser introducido no momento en que se trata o tema 2: A cidade, fomentando as prácticas responsables.

11. Actividades complementarias e extraescolares

Este curso contamos con non estar condicionadas pola situación de pandemia na que vivimos nos anteriores anos lectivos. Tentaremos, entón, ir máis alá da aula e da propia docente: visitas, conferencias, encontros... Imos aproveitar todas as oportunidades que nos xurdan.

- Proxección de filmes de animación, curtametraxes, documentarios.
- Lectura pública no día do libro.
- Conmemoracións do 25 de Abril, Día da Liberdade e 5 de Maio, día internacional da Língua portuguesa.
- Posíbel intercambio con algún centro de ensino secundario portugués, biblioteca pública ou centro cultural, ou instituto galego de ensino do portugués 2ª lingua estranxeira.
- Posíbel asistencia á algunha representación teatral ou evento nalgún dos concellos portugueses minhotos estremeiros coa Galiza.

12. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de melloras, tamén da práctica docente

Os criterios utilizados no instituto para avaliar a programación son os seguintes:

1. Adecuación de obxectivos, contidos, criterios de avaliación ás características e

- necesidades do alumnado.
2. A adecuación de procedementos e instrumentos de avaliación ás características e necesidades do alumnado. Cando se considere que a programación é mellorable nestes aspectos, será necesaria unha reflexión por parte do Departamento que leve a atopar as causas do problema e a busca de solucións. As ditas accións de mellora recolleranse na memoria final de curso para ter en conta na elaboración da programación do curso seguinte.
 3. O grao de desenvolvemento da programación didáctica. Se o grao de desenvolvemento da programación é inferior a un 75 % procederase do mesmo xeito que no apartado anterior. O desenvolvemento da programación didáctica analízase tamén nas sesións de avaliación, nas que se dá conta da conformidade ou non neste aspecto nos distintos cursos para unha posterior avaliación no departamento en caso de que se detecte unha non conformidade.

Os resultados desta avaliación será obxecto de reflexión nas reunións de departamento posteriores.

13. Publicidade ao alumnado e responsables legais

Como documento pertencente á Programación Xeral Anual (PXA), a programación do Departamento de Lingua galega e Literatura está na secretaría do centro a disposición do alumnado e das persoas ás que lles corresponda a súa titoría legal, e ademais será publicada na páxina web do centro <http://www.edu.xunta.es/centros/iesribeiralouro/>. De por parte, o profesorado realizará unha na aula unha presentación da materia cos aspectos máis salientables da programación (contidos, instrumentos de avaliación, sistemas de cualificación...), que ademais quedará dispoñible en cada unha das aulas.